

Jesus som barn og voksen

Simeon og Anna

Dagens tekst
Luk 2,22-33
+ 36-38
s. 922

Baggrundsstof

Tid

Herodes den Store var konge fra 37 f.Kr. til 4 f.Kr. (Jesu fødselsår sættes ofte til seks-syv år før vor tidsregning. Se side 23 i Matthæusevangeliet af Kai Kjær-Hansen). Herodes den Store var "stor" på flere måder. Han herskede over et stort landområde og byggede meget. Han anlagde Cæsarea (ved havet), mange borge i landet (også Masada), gjorde Jerusalem til en ny by med et restaureret og udvidet tempel, nye paladser og en forstærket Antonia-borg ved tempelpladsen. Han var meget grusom mod alle, der truede hans magt og position, uanset om det var en hustru, nogle børn eller andre familiemedlemmer. Jesus blev født i den sidste tid af Herodes den Stores regeringstid.

Sted

Maria og Josef tog til templet i Jerusalem med Jesus for at bære ham frem for Herren og for at ofre i templet. Det gjorde de, fordi de levede efter jødisk lov og tradition, som påbød begge dele.

I flere byer havde jøderne synagoger, hvor de kunne komme og høre Guds ord blive læst op og bede. Jøderne havde kun ét tempel. Det lå i Jerusalem. Dertil rejste jøderne ved særlige højtider og begivenheder for at høre Guds ord og ofre til Gud.

Religiøse forhold

Renselsesdage i henhold til Moseloven (3 Mos 12, 2+6+8). Moseloven sagde, at efter en fødsel, var moderen uren. På den ottende dag skulle barnet omskæres. I 33 dage derefter skulle moderen blive hjemme. Hun måtte ikke røre ved noget helligt, og hun måtte ikke komme i helligdommen, før hendes renselsesdage var forbi. Når de var forbi, skulle hendes førstefødte dreng helliges Herren, og hun skulle bringe ofre i templet. Hvis hun ikke havde råd til et lam, skulle hun ofre to dueunger. Jesus var 40 dage gammel, da han blev bragt til templet. Maria og Josef gjorde, hvad loven krævede af dem. De levede efter den lov, som Jesus senere ville ophæve.

Tegnet af Emma Skovbo Pedersen 7 år

Guds handlemåde

Gud bruger mennesker til at bekræfte og fortælle, at hans løfter er gået i opfyldelse. At Gud havde sendt en frelser til jorden, havde Gud vist og fortalt hyrderne på marken. Nu er det to mennesker i templet i Jerusalem, der skal opleve, at Gud holder, hvad han lover.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Tag udgangspunkt i julen og tal om, hvordan man kan glæde sig så meget, at man ikke kan tænke på andet. I Israel glædede folk sig til, at Gud en dag ville sende en vigtig person, som ville gøre alting godt. Denne vigtige person kaldte jøderne: "Messias". Nu skal vi høre om to, der havde glædet sig til det i mange år.

1. Israels største by var Jerusalem. Der lå Templet. Alle havde hørt om det. Mange havde været der. Templet var Guds hus. Her blev holdt fester, hvor jøderne takkede Gud for, at han havde hjulpet deres folk. I Templet kom mange mennesker hver dag. De ville bede til Gud og høre fra Bibelen (Guds Ord). Der var ikke mange bibler dengang, så ville man høre fra den, måtte man være i Templet, når præsterne læste højt.

2. Simeon og Anna var i Templet hver dag. De var meget gamle, så gamle, at de ikke kunne leve mange år endnu. Men de glædede sig til, at Messias skulle komme til verden. De havde hørt om ham, når der blev læst op fra Guds Ord, men vidste ikke, hvordan han så ud. De vidste bare, at han skulle komme fra Gud.
3. Gud havde lovet Simeon, at han ikke skulle dø, før han havde set Messias.
4. Kort efter Jesu fødsel, kom Maria og Josef til Templet med Jesus. Da Simeon så dem, vidste han, at *her* var Messias, som han havde ventet på så længe. Simeon gik hen til familien, tog glad babyen i favn og takkede Gud for, at han havde fået lov at se Messias, som han nu fik at vide, hed Jesus.
5. Anna var der også. Hun takkede også Gud og fortalte om barnet til alle, der ligesom hun, ventede på Messias. "Nu er han kommet!" sagde hun til dem. Så kunne de glæde sig sammen.
6. Simeon og Anna oplevede, at Gud holder, hvad han lover, selvom de måtte vente i mange år.

Tegnet af Niclas C. Johansen 5 år

få en is, når I kommer til den næste by. Hvad sker der, da I når til den næste by?

At håbe og vente. Du har fået at vide, at din mor er gravid, og at du skal have en lillesøster eller lillebror. Du glæder dig og ved at en dag, vil din mor føde det lille nye barn. Du ved ikke præcist, hvilken dag det bliver, så du må vente og vente.

Indledning

I dag skal du med Jesus til Jerusalem. Maria og Josef er rejst med den lille dreng til templet i Jerusalem. Ligesom alle andre forældre på den tid i det land gjorde, når de havde fået deres første dreng. Der var slet ikke noget usædvanligt eller mærkeligt ved, at Maria og Josef gjorde det. Men der kommer til at ske noget usædvanligt og mærkeligt.

To gamle mennesker har længe gået og ventet på, at Gud ville opfylde sit løfte om at sende en frelser. Du skal høre om deres møde med Jesus.

Ide til fremlæggelse

Medbring en dukke i svøb, og hold den, sådan som du forestiller dig, at Maria og Simeon gør.

Til de voksne

Allerede fra verden blev skabt, vidste Gud, at det ville blive nødvendigt at sende en frelser til verden. Den frelser er Jesus.

Især for de små

Tekstens pointe

Gud holder, hvad han lover.

Indfaldsvinkler til teksten

At gøre noget, fordi det er pålagt. Du har mange gange haft ondt i ørerne og været til læge. Din mor siger til dig, at du skal huske at tage hue på, når du går ud i kulden om vinteren. Hvis du ikke gør det, vil du igen få ondt i ørerne.

At holde et løfte/ikke holde et løfte. Du kører tur sammen med din mor og far. De lover, at du vil

Selve teksten

Kun 40 dage gammel tager Maria og Josef Jesus med på en rejse. Der er ikke så langt fra Betlehem til Jerusalem, men er det nødvendigt for dem at rejse med så lille en baby? Er det ikke for risikabelt? Hvorfor gør de det? Hvad vil de?

Gud har sagt det. Gud har givet jøderne nogle love, som de skal leve efter. En af lovene siger, at den første dreng en kvinde får, skal bæres frem for Gud i templet, og forældrene skal takke Gud ved at give ham et offer.

De kender Guds lov, og de vil gøre, som Gud har pålagt dem. Maria og Josef har ikke så mange penge, at de kan købe et lam, men de har råd til at købe et par duer, som skal ofres for at takke Gud for Jesus.

Det er vigtigt, at vi kender Guds ord, så vi ved, hvad han vil, vi skal gøre.

Hvordan bliver det i templet for Maria og Josef?

I templet er der mange mennesker. Pludselig er der en gammel mand, der tager deres barn i sine arme. Han hedder Simeon. Han er tit i templet og har mange gange hørt, at Gud har lovet, at der skal

fødes en frelser, når der er blevet læst op fra Skrifterne. Gud har lovet ham, at han skal få lov til at se Jesus, før han dør. Simeon kender Gud meget godt og har ventet meget længe. I dag har Gud mindet ham om at gå til templet, og da han ser Jesus, er han ikke i tvivl. Nu har han set frelseren, og derfor tager han barnet fra Maria og Josef. Han takker og priser Gud og kalder Jesus for et lys. Husk at Jesus senere kaldte sig selv for verdens lys (Joh 8,12).

Simeon er fyldt af taknemmelighed over for Gud, fordi dét Gud har lovet, skete. Gud havde lovet en frelser, og nu er han kommet. Gud havde lovet Simeon, at han skulle se ham, og nu har han set ham.

Det er vigtigt, at vi kender Guds ord, så vi ved, hvad han lover og kan se, at Gud holder, hvad han lover.

Hvordan tror du Maria og Josef har haft det, når en fremmed pludselig tager Jesus?

De undrede sig over det, Simeon sagde om Jesus. Det må også have været mærkeligt, at en fremmed mand kan sige noget så specielt om Jesus.

Har de tidligere oplevet at fremmede mennesker har sagt noget specielt om Jesus? Husk hyrderne på marken julenat.

Sker der mere mærkeligt for Maria og Josef i templet?

I templet er der også en kvinde, som hedder Anna. Hun er 84 år og har været enke i rigtig mange år. Hun er i templet både dag og nat. Hun hører Guds ord blive læst op, hun beder til Gud, hun ser andre mennesker bede, takke Gud og ofre til ham. Hun er meget optaget af at kende Gud og hans vilje. Derfor kendte hun Jesus, da hun så ham.

Hun priser Gud og fortæller om Jesus til andre.

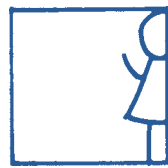
Det er vigtigt, at vi kender Guds ord, for så kan vi møde Jesus og fortælle om ham til andre.

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen, mens børnene mimer til. Der skal fordeles roller og aftales handlinger.

Tegnet af Theresa Pedersen 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

Gud holder, hvad han lover.

At vente og håbe på Gud.

At se Jesus.

Indledning

Jesus er kun 40 dage gammel, og endnu er der ikke ret mange, der ved, at han er den frelser, som Gud gennem mange profeter har lovet skulle komme. Der er i mange år blevet læst om ham i de gamle bogruller i synagogerne og i templet i Jerusalem. Mange mennesker venter med længsel på, at Guds løfte skal gå i opfyldelse. Et af de mennesker, der kender Gud godt og kommer regelmæssigt i templet, har fået et særligt løfte af Gud. Ham skal du høre om nu. Du skal også høre om en kvinde, der har et meget specielt forhold til Gud og templet. Maria og Josef har taget Jesus med sig til Jerusalem uden at ane, at der denne dag skal ske noget usædvanligt og mærkeligt.

Selve teksten

Fortæl om:

- Maria og Josef, der rejser til templet, fordi der er en lov, der siger, at den første dreng, en mor får, skal bæres frem for Gud. De skal også give et offer - en gæve.

Tal om:

- betydningen af at et nyfødt barn bliver båret frem for Gud. Vigtigheden af at huske at takke Gud - også for et nyfødt barn.

Fortæl om:

- i templet er der en gammel mand. Han hedder Simeon. Han kender Gud og lever som Gud vil det. Han venter også på det, Gud har lovet - nemlig en frelser. Og Gud har givet ham et løfte om, at han ikke skal dø, før han har set Jesus. Vi hører ikke noget om, at Simeon er træt af at vente på det, Gud har lovet. Heller ikke at han denne dag regner med, at der skal ske noget usædvanligt.

Tal om:

- når Gud har lovet noget, så sker det, som han har sagt.

- det er ikke altid vi ved, hvornår Gud opfylder sit løfte. Vi må ikke blive trætte af at vente.

Fortæl om:

- Simeon er denne dag i templet, fordi Gud har min-

Tegnet af Mikkel Risbjerg Kristensen 6 år

det ham om det. Simeon kender Gud så godt, at Gud ved sin Helligånd kan minde ham om noget, som Gud vil, han skal gøre.

Tal om:

- Gud kan også minde os om noget, vi skal.
- hvordan gør han det?

Fortæl om:

- da Simeon ser Jesus, er han ikke i tvivl om, hvem barnet er. Han tager Jesus i sine arme og bryder ud i stor pris og tak til Gud. Han siger, at nu kan han dø med fred, for nu har han set Guds frelse for alle folk. Maria og Josef undrer sig over det, Simeon siger om Jesus.

Tal om:

- ser vi i vores hverdag, det som Gud giver os?
- husker vi at takke Gud, når han gør, som han lo-vede?

Fortæl om:

- i templet er der en kvinde, som ikke forlader templet. Hun er der både dag og nat. Hun er 84 år. Hun blev gift ung, men nåede kun at være gift i syv år, før hendes mand døde, så hun har været enke i mange år. Måske har det gjort livet svært for hende. Hun lever der, hvor hun kan høre Guds ord og bede til ham. Og der hvor hun kan møde andre, der også hører, beder, takker og ofrer til Gud. Hun er meget tæt på Gud, og derfor ser hun, og ved hun, at det barn, som Maria og Josef kommer med, er noget særligt. Det gør hende meget taknemmelig og meget ivrig efter, at andre også skal vide, at Jesus er blevet født. At det, som Gud havde lovet, er sket.

Tal om:

- når livet er svært, er det godt at kende Gud og holde sig nær til ham.
- Der følger velsignelse med, når vi kender Gud. Anna får lov til at se noget, som ikke mange andre havde

Til eftertanke

Mine øjne har set
din frelse.

(jf. Luk 2,30 s.922)

set endnu: at det barn, der den dag bæres frem for Gud, er den frelser, Gud har lovet.

Fortæl om:

- Maria og Josef undrer sig over det, der blev sagt om Jesus. Simeon kalder ham frelser for alle folk og lys for hedninger.

Tal om:

- der følger velsignelse ved at gøre, som Gud har sagt. Maria og Josef er i templet, fordi Guds lov sagde det, og de oplever i templet, at Gud vil noget særligt med Jesus. De bliver endnu engang bekræftet i, at Gud vil noget med Jesus.
- både Simeon og Anna er gamle og har ventet og håbet i lang tid, men deres håb blev ikke til skamme. De ser Jesus som den frelser, Gud har lovet og som deres frelser.
- ser vi Jesus som vores frelser?

Ideer til fremlæggelse

Teksten er god at dramatisere, da der er replikker til flere af personerne. Simeon, der takker Gud. Maria og Josef, der undrer sig. Anna, der også takker Gud og fortæller om barnet til andre. Der er også flere konkrete handlinger. Maria og Josef skal rejse til Jerusalem. Jesus skal bæres til templet. Maria og Josef skal have købt to dueunger. Præsterne i templet, der læser af bogruller. Simeon, der tager barnet i sine arme. Anna, der møder Maria og Josef med barnet og skal hen til andre og fortælle, hvad hun har set. Der er også roller til dem, der ikke har lyst til at sige så meget. De kan være mennesker rundt omkring i templet.

Huskeord
Ingen der håber på
Gud, bliver til
skamme.
(jf. Sl 25,3 s.491)

Jesus som barn og voksen

Flugten til Egypten

Dagens tekst
Matt 2,13-23
s.860

Baggrundsstof

Tid

Herodes den Store var konge fra 37 f.Kr. til 4 f.Kr. (Jesu fødselsår sættes ofte til seks-syv år før vor tidsregning. Se side 23 i Matthæusevangeliet af Kai Kjær-Hansen). Herodes den Store var "stor" på flere måder. Han herskede over et stort landområde og byggede meget. Han var meget grusom mod alle, der truede hans magt og position, uanset om det var en hustru, nogle børn eller familiemedlemmer. Jesus blev født i den sidste tid af Herodes den Stores regeringstid.

Da Herodes den Store døde, blev hans rige delt mellem hans sønner. To af dem, Arkelaos og Herodes Antipas, hører vi om i forbindelse med Jesus. Arkelaos var lige så grusom som sin far og blev konge (4 f.Kr.-6 e.Kr.) i Judæa, Idumæa og Samaria. Jøderne klagede over ham til kejser Augustus (27 f.Kr.-14 e.Kr.), som afsatte ham.

Herodes Antipas (i NT kun kaldt Herodes) blev konge (4 f.Kr.-39 e.Kr.) over Galilæa og Perea. Han byggede bl.a. byen Tiberias ved Genesaret sø - opkaldt efter kejser Tiberius (14-37 e.Kr.). Herodes giftede sig med sin brors kone, Herodias, hvilket Johannes Døber irettesatte ham for. Derfor fængslede Herodes Johannes Døber, og senere henrettede han ham efter ønske fra Herodias og hendes datter. Han var stadig konge/landsfyrste ved Jesu død. Også ham blev der klaget over til kejseren, og kejser Caligula afsatte ham.

Sted

Maria og Josef måtte flygte til Egypten. Egypten havde før været brugt af jøderne som tilflugtssted. På Josefs tid (Josef i GT) var der hungersnød i Israel (1 Mos 42-43), og Josefs brødre rejste til Egypten. Senere hentede de deres familier dertil. I Jer 41-43 fortælles om en krigssituation. Da Jesus blev født, var der også en stor gruppe af jøder i Egypten.

Tegnet af Regitze 6 år

Guds handlemåde

Gud har al magt og er Herre - også over historien. At Herodes lavede en frygtelig plan, passede ind i Guds plan. I GT er der profeteret om begivenhederne i denne tekst. Tre steder i teksten henvises der til profetier i GT (bl.a. hos Hoseas og Jeremias) med ordene "for at det skulle opfyldes, som Herren har talt ved profeterne."

Politiske forhold

Egypten var ligesom Israel under romersk styre, men den jødiske konge havde ingen magt der, og det var et sikkert sted for en jøde at flygte til.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Når du bliver bange (for en høj lyd eller en hund) kan far eller mor som regel tage det farlige væk eller vise, at det slet ikke er farligt. Men nogle gange kan noget være så farligt, at du/I hurtigt må væk fra det. Når vi skynder os væk fra noget, hedder det: At vi flygter. Nu skal vi høre om, da Jesus var lille og måtte flygte.

1. Da Jesus var et-to år, skete der noget farligt.
2. Israels kong Herodes fik besøg af de vise mænd, som ledte efter "jødernes nyfødte konge". Herodes kendte ikke nogen ny kongesøn, men han bad dem komme igen og for-

tælle, om de fandt barnet, så han også kunne besøge det.

3. De vise mænd fandt kongebarnet (Jesus). Men rejste ikke tilbage til Herodes, det sørgede Gud for.
4. Gud ved alt og vidste, at Herodes ville sende soldater ud for at slå Jesus ihjel. Herodes ville ikke have, at der kom andre konger end ham.
5. Gud fik de vise mænd til at rejse en anden vej hjem.
6. Om natten sendte Gud en engel til Josef. Englen sagde, at Josef, Maria og Jesus skulle flygte til et andet land (Egypten); det var farligt for dem at blive i Israel.
7. Josef vækkede Maria. De pakkede alt, tog Jesus i favnen og flygtede om natten i sikkerhed til Egypten.
8. Herodes opdagede, at han var blevet snydt. Han sendte soldater ud for at finde Jesus; men de fandt ham ikke.
9. Nogle år efter døde Herodes. Gud sendte besked til Josef om, at nu kunne de roligt rejse hjem igen. De behøvede ikke være bange mere.
10. Gud passede på Jesus, Maria og Josef, ved at sende dem til et land, hvor Herodes ikke kunne finde dem. Gud ved det også, når vi er bange. Han ved om noget er farligt. Men bedst af alt: Han kan passe på os.

Ide til fremlæggelse

Medbring tæppe, kopper, gryde, dukke (Jesus) mm. Arranger det omkring dig, så vi "er" hos Maria og Josef. I pkt. syv bylter du alt ind i tæppet og tager dukken i favnen, så flugten fornemmes.

Til de voksne

Gud kunne lade Herodes dø, eller gemme familien, så de ikke skulle flygte. Alt i livet er ikke let, selvom vi tror på Gud, men Gud ved alt og er altid med os.

Tegnet af Jeppe Elleby 13 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud ved alt.
Gud er stærkere end det onde.

Indfaldsvinkler til teksten

Hemmelig plan. Der er mange, der laver hemmelige planer. Nogle gange over noget godt, andre gange over noget ondt.

En dag siger din mor og far, at I skal på tur, men de vil ikke fortælle noget om turen til dig. Hverken hvor I skal hen, eller hvad I skal lave. Deres plan er hemmelig. De vil overraske dig med noget godt.

En mand har kigget godt på et bykort og har mange gange været i banken og undersøgt, hvordan der ser ud, og hvordan det foregår i banken. Han laver en hemmelig plan over, hvordan han vil røve penge fra banken. Han vil overraske folkene i banken med noget ondt.

Flygte. Du er ude at gå tur og møder en meget stor og væmmelig hund, som ikke er i snor og ikke har sin ejer i nærheden. Du bliver bange for, at hunden vil gøre dig ondt, så du forsøger at komme væk fra den. Du flygter.

Indledning

I dag skal du med Maria og Josef på en lang og farlig rejse, og du skal høre om en ond konge og hans lumske plan. Maria og Josef er stadig i Betlehem med Jesus. De har haft besøg af nogle vise mænd, der har tilbudt Jesus og givet gaver. Før de vise mænd kommer til Betlehem, har de været hos kong Herodes for at besøge den nyfødte konge, som de ved, er blevet født. Men der er ikke født nogen ny søn hos Herodes. De skriftkløge og ypperstepræsterne fortæller, at jødernes konge skal fødes i Betlehem. Inden de vise mænd rejser fra Herodes, beder han dem om at vende tilbage til ham og fortælle, hvor de finder barnet. Men Gud advarer de vise mænd, så de ikke rejser tilbage til kong Herodes. Da de er rejst, sker der noget, som forandrer livet for Jesus, Maria og Josef. Selv om de vise mænd har narret Herodes, opgiver han nemlig ikke. Han er bange for at miste sin magt som konge. Derfor laver han en frygtelig plan.

Selve teksten

Maria og Josef har oplevet meget mærkeligt. Maria har født Jesus i en stald, de har haft besøg af nogle hyrder lige efter fødslen, de har været i Jerusalem med Jesus, hvor to mennesker i templet sagde no-

get usædvanligt om Jesus, og nu er de vise mænd lige rejst. En nat sker der noget, som før er sket for Josef. En Guds engel viser sig for ham i en drøm og giver ham en besked. Han skal tage Maria og Jesus og flygte med dem til Egypten. Han får også at vide hvorfor. Herodes vil slå Jesus ihjel.

Er det nu også nødvendigt at rejse så langt væk? Og er det ikke for farligt? Var det ikke bedre at finde et sikkert sted i nærheden og skjule sig.

I Bibelen hører vi flere gange, at Gud bruger engle som sendebud. De kommer med beskeder fra Gud til mennesker. Vi hører også flere gange, at Gud kan tale gennem drømme (Josef og Daniel i GT og Paulus i NT). Gud har mange måder at vise sin vilje på.

Josef har tillid til Gud og gør, som Gud har sagt til ham. Selv om det er svært, og de på den måde bliver flygtninge, prøver Josef ikke at finde andre muligheder. Han får ikke at vide, hvor længe de skal blive i Egypten, men han får et løfte om, at Gud vil sige til, når noget nyt skal ske.

Josef lader Gud tale til sig, og han følger Guds vejledning. Det gjorde han også, da en Guds engel første gang viste sig for ham, dengang han opdagede, at Maria var gravid, og hvor han fik besked på, at han skulle tage hende til sig som sin kone.

Gud kender alt. Gud kender alle. Gud kender hver enkelt.

Det er godt at vide, at Gud har planer for os og vil vise os dem.

Herodes bliver meget bange for, at en anden ville tage magten fra ham. Derfor laver han en frygtelig plan. Han vil myrde Jesus. Gud gør det sådan, at de vise mænd ikke fortæller kong Herodes, hvor de fandt Jesus. Det gør Herodes rasende, og han giver ordre til, at alle drenge under to år i Betlehem og omegn skal slås ihjel, for at være sikker på, at Jesus bliver slået ihjel.

Derfor må Gud hjælpe Jesus, Maria og Josef væk fra Betlehem og væk fra det onde, Herodes har bestemt. De skal flygte til Egypten, hvor Herodes ikke har nogen magt. Vi ved ikke, hvordan Jesus har haft det i Egypten, hvor han er vokset op i et fremmed land mellem fremmede mennesker med et fremmed sprog. Men han er ikke glemt af Gud. For da Herodes dør, giver Gud to gange besked gennem en engel til Josef. Han skal rejse tilbage til Nazaret i Israel med Maria og Jesus. Der har Maria og Josef boet, før Jesus blev født.

Det er godt at vide, at Gud vil og kan hjælpe sine børn.

Herodes lagde onde planer. Gud kendte Herodes plan, og den passede ikke ind i hans plan.

Herodes havde ikke magt over Gud og hans plan. Gud ved bedre. Han gør det, han har bestemt, og det, han ser, er bedst.

Det er godt at vide, at Gud kender alt og har kontrol over det, der sker.

Ideer til fremlæggelse

Kender du en flygtning (gerne et barn), kan du måske få vedkommende til at fortælle om det at flygte og leve som fremmed i et andet land. Ellers find billeder af flygtninge og deres situation. Få en snak med børnene om det at være uønsket i sit fædreland og det at være fremmed i et ukendt land.

Teksten er velegnet til dramatisering. Der er mange roller og meget handling.

Eller fortæl beretningen, mens børnene mimer til.

Især for de store

Tekstens pointe

Gud ved alt.

Gud er stærkere end det onde.

Gud har kontrol.

Indledning

Maria og Josef er stadig i Betlehem med Jesus. De har haft besøg af nogle vise mænd, der har tilbudt Jesus og givet gaver. Før de vise mænd kommer til Betlehem, har de været hos kong Herodes for at besøge den nyfødte konge, som de ved, er blevet født. Men der er ikke født nogen ny søn hos Herodes. De skriffkløge og ypperstepræsterne fortæller, at jødernes konge skal fødes i Betlehem. Inden de vise mænd rejser fra Herodes, beder han dem om at vende tilbage til ham og fortælle, hvor de finder barnet. Men Gud advarer de vise mænd, så de ikke rejser tilbage til kong Herodes. Herodes opgiver ikke, for han vil beholde sin magt som konge. Derfor laver han en frygtelig plan. Mennesker kan lægge planer, der ikke passer med Guds planer. Men Gud kender alt, ser alt og har en udvej i alt. Om natten

Tegnet af Maja Andersen 9 år

sker der noget, som sikkert ikke passer ind i Josefs planer for Jesus, Maria og ham selv.

Selve teksten

Fortæl om:

- Gud, der har en besked til Josef. Derfor sender han en engel, som i en drøm fortæller Josef, hvad han skal.

Tal om:

- Gud vejleder og råder Josef. Hvordan?
- eksempler fra Bibelen på engle og drømme (Josef og Daniel i GT og Paulus i NT).
- hvem vejleder og råder Gud?
- hvordan vejleder og råder Gud i dag?

Fortæl om:

- Josef står op, selv om det er nat. Han gør som Gud har sagt, selv om det bliver farligt, besværligt og usikkert. Han pakker sammen til en rejse og flygter med det lille barn og Maria til Egypten. Han flygter til et fremmed land.

Tal om:

- hvordan har Josef haft det? Josef er villig til at gøre, som Gud siger.
- er vi villige til at gøre, som Gud siger?
Jesus bliver allerede som barn truet på livet og bliver derfor flygtning. Jesus er fremmed i Egypten, men det er et sikkert og godt sted for ham at være på det tidspunkt.
- hvordan tager vi imod fremmede/flygtninge?

Fortæl om:

- Herodes laver en frygtelig plan, fordi han er bange for, at hans magt skal blive taget fra ham. Herodes tror, han kan slå Jesus ihjel. Han er ond og lumsk, men bliver narret. Gud har forudset, hvad der vil ske. Gud redder Jesus fra Herodes' plan.

Tal om:

- Gud har gennem profeterne i GT fortalt om dét, der sker i teksten. Guds løfter går i opfyldelse.
- Gud ser alt og ved alt. Gud har kontrol og griber ind. Det gælder store begivenheder, men også i hvert enkelt menneskes liv.
- Gud har kontrol, når jeg er hjemme, når jeg er i skole, når jeg er sammen med venner, og når noget ulykkeligt sker.
- hvad betyder det for mig?

Fortæl om:

- Herodes' soldater slår alle drengébørn under to år ihjel i Betlehem og omegn. Men Gud sørger for, at der ikke sker Jesus, Maria og Josef noget ondt. Jesus undgår at blive dræbt af Herodes' soldater.

Tal om:

- det var Herodes' plan at slå ihjel - ikke Guds.

Til eftertanke

Gud er større end vort hjerte og kender alt.
(jf. 1 Joh 3,20 s.1124)

Gud tillod det, men han har omsorg for Jesus, Maria og Josef og redder dem (Farao lavede også en ond plan om at slå drengébørn ihjel, men Moses slap fri).

- hvem har Gud omsorg for?
- hvordan viser Gud sin omsorg for os?

Fortæl om:

- Herodes den Store dør, og Gud har igen en besked til Josef. Igen er det en engel, der viser sig i en drøm og fortæller Josef, hvad han skal gøre. Josef gør, som der bliver sagt. Han forlader Egypten sammen med Jesus og Maria. Da de kommer til Israel, hører han, at Herodes' onde søn har fået magten i området ved Betlehem og derfor tør han ikke rejse dertil. I stedet rejser de til Nazaret, som ikke er en ukendt by for dem. Der boede de, før de rejste til folketælling i Betlehem.

Tal om:

- flere gange hører vi, at Gud giver Josef besked gennem en engel i en drøm (fire gange her i teksten, men også tidligere da Josef opdager, at Maria er gravid og vil sende hende væk i stilhed).
- Gud viser Josef vej, men kun et stykke ad gangen.
- Gud vil vise sine børn vej, men ofte ser vi den kun "stykkevis".

Ideer til fremlæggelse

Kender du en flygtning (gerne et barn), kan du måske få vedkommende til at fortælle om det at flygte og leve som fremmed i et andet land. Eller find billeder af flygtninge og deres situation. Snak med børnene om at være uønsket i sit fædreland og at være fremmed i et ukendt land.

Teksten er velegnet til dramatisering. Der er mange roller og meget handling.

Huskeord
Det, som Gud har lovet, har han også magt til at gøre.
(jf. Rom 4,21 s.1025)

Jesus som barn og voksen

Jesus som 12-årig

Dagens tekst
Luk 2,41-52
s. 922

Baggrundsstof

Sted

Maria og Josef boede i Nazaret, som lå ca. 4 dagsrejser fra Jerusalem. I flere byer havde jøderne synagoger, hvor de på sabbatten kunne høre Guds ord blive læst op og bede. Jøderne havde kun et tempel. Det lå i Jerusalem. Dertil rejste de ved særlige højtider og begivenheder for at høre Guds ord, bede og ofre til Gud. Mens israelitterne vandrede i ørkenen, havde de Tabernaklet, hvor de opbevarede Pagtens Ark med de ti bud og ofrede, takkede og priste Gud. Da Salomo blev konge efter sin far David, byggede han det første tempel i Jerusalem, hvor Pagtens Ark stod i det allerhelligste. Templet stod færdigt ca. 960 f.Kr. Det blev ødelagt i 586 f.Kr., da israelitterne blev taget til fange af kong Nebukadnesar i Babylon. Efter hjemkomsten fra Babylon blev der bygget et nyt tempel, som blev indviet i ca. 416 f.Kr. Det tempel blev udvidet af Herodes den Store, som herskede ved Jesu fødsel.

Religiøse forhold

Fester. Maria og Josef var til påskefest i Jerusalem. På Jesu tid strømmede tusindvis af jøder til Jerusalem i forbindelse med påsken (de usyrede brøds fest). Ingen højtid samlede så mange mennesker i Jerusalem. 5 Mos 16,1-8 fortæller, hvordan fejringen skulle foregå til minde om udvandringen af Egypten.

Undervisning. Jødiske forældre havde pligt til at lære deres børn (først og fremmest drengene) om loven fra Moses' tid, om Guds ledelse af israelitterne og folkets historie. Når barnet var fire år begyndte undervisningen både hjemme og i synagogen. Når drengene var fem år, blev de undervist i en skole, som lå i eller ved synagogen. De lærte Mosebøgerne udenad, hørte om hele GT og lærte at læse fra bogruller. Jesus havde lært at både læse (Luk 4,16) og skrive (Joh 8,6).

Tegnet af Frank M. Hansen 10 år

Guds handlemåde

Gud havde udvalgt Jesus til en opgave, og han udrustede ham til den også gennem hans barndom. Jesus levede et ganske almindeligt jødisk liv i Nazaret. Han blev oplært i den jødiske lov og lære som andre børn på den tid. Han havde søskende - mindst fire brødre (Jakob, Joses, Simon og Judas) og to søstre. Han var sammen med Maria, når hun lavede mad. Han havde lært tømmerhåndværket af Josef (Mark 6,3).

Gennem alt dette fik han en baggrund, som gav ham et godt fundament til den tjeneste, han som voksen skulle fuldføre.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Når du går tur med mor eller far skal du tit holde i hånden, for de vil gerne passe på dig. Der kan være farligt på gaden, og i butikkerne er der mange mennesker, og holder I ikke i hånden dér, kan I "blive væk" fra hinanden. Måske har du prøvet at "blive væk" - det er ikke rart! I dag skal vi høre om en dag, hvor Jesus blev væk.

1. Josef og Maria boede nu i Nazaret, men én gang om året rejste de til påskefest i Templet.
2. Jesus var med. De fulgtes med venner, naboer og familie. Rejsen var en fest. De sang, dansede og legede på vejen. De havde ikke bil eller tog dengang, så de måtte gå. Derfor varede rejsen flere dage.
3. Efter festen i Jerusalem skulle familien hjem, og da kunne Maria og Josef ikke finde Jesus.
4. Jesus var en stor dreng (12 år), som sagtens kunne løbe alene med sine kammerater, så Maria og Josef tænkte, at han nok var et eller andet sted, måske med nogle af deres naboer eller kammerater på vej mod Nazaret.
5. Efter en dags rejse, havde Maria og Josef stadig ikke set Jesus, selvom de ledte efter ham (han kom ikke for at spise og sove). Derfor blev Maria og Josef urolige og vendte tilbage til Jerusalem.
6. I tre dage ledte de efter ham!
7. Til sidst gik de op i Templet (for at bede?) og dér, var dét ikke? Jo! Der sad Jesus mellem præster og kloge mænd. Han lyttede, stillede spørgsmål og fortalte. De voksne undrede sig over hvor klog han var.
8. Maria og Josef var glade for at have fundet Jesus.
9. Jesus sagde: „Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?“ Templet var Guds hus - og Gud er Jesu far.

Ide til fremlæggelse

Brug dit kropssprog til at illustrere Marias søgen, fortvivlelse og glæde.

Tegnet af Dan M. Hansen 11 år

Til de voksne

Jesus kan også "blive væk" for os, så vi glemmer ham og det, han har gjort for os. Vi kan finde ham igen i Bibelen og der, hvor Guds Ord bliver forkyndt.

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus var menneske.
At kende Guds ord.
At være hvor Gud er.

Indfaldsvinkler til teksten

At blive væk. Hvis du er med mor og far på tur i byen eller på rejse, hvor der er rigtig mange mennesker, så kan du hurtigt blive væk i mængden og det kan være svært for dine forældre at finde dig. Måske skal de lave en efterlysning.

At lede efter noget. Forstil dig en af dine ting, som du er meget glad for. En ting, som har rigtig stor værdi for dig. En dag kan du ikke finde den. Hvordan vil du have det? Hvad vil du gøre?

Indledning

Maria og Josef rejser til Jerusalem for at fejre påske, som de plejer. Jesus er 12 år og er med for første gang. Der er rigtig mange mennesker i byen og ved templet for at fejre påske. Da de skal hjem til Nazaret, er Jesus ikke sammen med Maria og Josef, men de regner med, at han er et eller andet sted imellem de mange andre, der rejser samme vej. Senere på dagen leder de efter ham, men kan ikke finde ham hverken hos familie eller bekendte. Derfor rejser de tilbage til Jerusalem. Nu er de urolige, bekymrede og ængstelige. Noget er ikke, som det skulle være!

Selve teksten

Jesus vokser op hos Maria og Josef. Maria laver mad og passer hus, og Josef er tømrer. Som andre børn på den tid, lærer Jesus det, forældrene arbejder med. Han er med dem i synagogen, når det er hviledag. Ligesom andre drenge på den tid, går han i skole i synagogen, hvor han lærer noget af GT udenad. Jesus er et barn som andre. Han kender til at være barn. Da Jesus bliver 12 år, får han lov til at rejse med til Jerusalem og fejre påske. Det er første gang, han kommer med. Hvordan mon han har haft det med denne rejse?

Det er godt at vide, at Jesus var et menneske.

Maria og Josef leder og leder i den store by, hvor der er rigtig mange mennesker. Det er ikke rart for dem. Heller ikke let i denne fremmede by med alle de mennesker. Der går én dag, men de har ikke fundet ham. Der går to dage. Han er stadig ikke fundet. Hvordan tror du, de har haft det? Der går tre dage, før de finder Jesus. Han sidder i templet sammen med lærerne og lytter, svarer og stiller spørgsmål.

Det er godt at have forældre, der har omsorg for sine børn.

Jesus er blevet i templet, da Maria og Josef rejser hjem. Han har siddet i tre dage sammen med dem, der underviser. Jesus kender Guds ord godt fra undervisningen i synagogen hjemme i Nazaret.

Jesus ved, at det er vigtigt at kende Guds ord, og han vil gerne vide mere. Han lytter, svarer på spørgsmål, men stiller også spørgsmål. Der sidder sikkert mange andre, der gør det samme, men alle der hører Jesus, undrer sig meget over, hvor klogt han både stiller spørgsmål og svarer. Jesus forbavser folk. Selv Maria og Josef er meget forundrede.

Det er godt at kende Guds ord.

Maria fortæller Jesus, at både hun og hans far har ledt efter ham og spørger ham, hvorfor han gør sådan mod dem. Maria regner Josef for at være far til Jesus. Hun har ellers fået besked af englen, der kom til hende og sagde, at det var Guds Søn, hun skulle føde. Jesus synes slet ikke, at han har været væk. Han fortæller dem, at han bør være hos sin far, og her tænker han ikke på Josef. Jesus kalder Gud for far. Han ved, hvor Gud er, og han ved, at han må kalde Gud for far.

Det er godt at være, hvor Gud er. Det er godt at kunne kalde Gud for far.

Jesus følger med Maria og Josef hjem til Nazaret. Han er lydige mod dem og vokser sig større og stærkere. Han vokser sig også klogere og er vellidt af mennesker og Gud. Selv som barn ved Jesus, at det er vigtigt at gøre det rigtige.

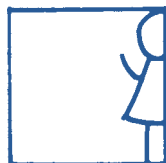
Det er godt at gøre, hvad der er rigtigt, så både Gud og mennesker kan glæde sig over os.

Ideer til fremlæggelse

Hændelsen kan fint dramatiseres. Lav/find nogle få rekvisitter, lagnar til kapper, tørklæder til hovedbeklædning, bogruller (to rundstokke evt. med gardin-endeknoppe på og sprayet med guldspray - papir sat på stokkene og rullet om), skilte med Jerusalem, Nazaret, tegn/mal templet på et stort stykke papir som baggrund. Hovedrollerne er Jesus, Maria, Josef og nogle skriffkløge. Der er også brug for mindre roller ved templet og på rejsen, hvor Maria og Josef ikke kan finde Jesus.

Tegnet af Eva Bentin 11 år

Især for de store

Tekstens pointe

At blive væk og blive fundet igen.

At kende Guds ord.

At være hvor Gud er.

Indledning

Maria og Josef skal til Jerusalem for at fejre påske. Det gør de hvert år. Men nu er Jesus blevet 12 år, og han er med for første gang. Der er rigtig mange mennesker i byen og ved templet for at fejre påske og mindes dengang, Gud hjalp israelitterne ud af Egypten. Da de skal hjem til Nazaret, er Jesus ikke sammen med Maria og Josef, men det bekymrer dem ikke. De regner med, at han er et eller andet sted imellem de mange andre, der rejser samme vej. Da første rejsedag er slut, leder de efter ham, men kan ikke finde ham hverken hos familie eller bekendte. Derfor rejser de tilbage til Jerusalem.

Selve teksten

Fortæl om:

- at Maria og Josef må vende om, da de ikke kan finde Jesus. De leder og leder efter ham. I tre dage er de bekymrede og ængstelige. Endelig finder de ham i god behold i templet.

Tal om:

- at Jesus er vokset op som et helt almindeligt barn hos Maria og Josef.
- hvad betyder det for os, at Jesus var et menneske?
- at Maria og Josef tog sig af Jesus. Gud har givet os vores forældre, som skal tage sig af os.
- er vi taknemmelige for vores forældre?
- at Jesus blev væk for Maria og Josef, men de vendte om for at finde ham.
- hvordan kan han blive væk for os?
- hvad gør vi, hvis Jesus bliver væk for os?

- at Maria og Josef fandt Jesus i templet.
- hvor kan vi finde Jesus?

Fortæl om:

- da Maria og Josef finder Jesus, sidder han i templet sammen med lærerne og lytter, svarer og spørger. Både hans spørgsmål og svar er så kloge, at det undrer folk. Jesus ved og kan så meget, at han overrasker og forbavser. Selv Maria og Josef bliver slået af forundring over at finde ham i templet og over det, han kan.

Tal om:

- at Jesus er godt kendt med Guds ord.
- hvad betød det for ham?
- hvad betyder det for os at være godt kendt med Guds ord?

Fortæl om:

- Maria fortæller Jesus, hvordan hun og hans far har ledt efter ham. Hun bebrejder også Jesus, at han har gjort sådan mod dem. Men Jesus forstår ikke, at de har ledt. Ved de ikke, at han bør være hos sin far? Jesus giver udtryk for, at han har et særligt forhold til Gud. Han kalder ham for fader. Det var ellers ikke noget, man kaldte Gud på den tid. Han prøver at få Maria og Josef til at forstå det. Men de forstår ham ikke.

Tal om:

- at Maria betragter Josef som far til Jesus.
- har hun glemt, at både hun og Josef har fået besked fra Gud, at hun skulle føde Guds Søn?
- har hun glemt hyrderne og de vise mænd?
- glemmer vi nogle gange det, Gud har sagt eller vist os?
- at Maria og Josef kender Jesus rigtig godt, men de forstår ikke, hvad det er, han forklarer dem.
- det er ikke altid, vi forstår Guds ord, heller ikke selv om det er noget, vi har hørt mange gange og kender godt.

Fortæl om:

- at Jesus følger med Maria og Josef hjem til Nazaret.

Tegnet af Frank M. Hansen 10 år

Til eftertanke

Jeg bør være hos
min far.

(jf. Luk 2,49 s.922)

Han er lydige mod dem.

Hjemme i Nazaret går det godt fremad for Jesus. Han vokser sig stor og bliver visere. Både hos Gud og mennesker er han afholdt og vellidt (Guds nåde er over ham Luk 2,40).

Tal om:

- vi skal være lydige over for vores forældre. Vi skal ære dem, siger det 4. bud.
- hvordan gør vi det?
- Guds nåde er over Jesus.
- hvad betyder det?
- hvordan får vi det sådan?
- hvad kan det gøre ved os?
- hvordan bliver vi vise som Jesus?

Fortæl om:

- at Jesus sidder i templet. Det er Guds hus, hvor Gud viser sig for jøderne, og hvor de kan komme i kontakt med ham ved at ofre, bede og høre oplæsninger. Jesus siger, at han bør være hos sin far.
- at Maria gemmer alle ordene i sit hjerte, både ordene fra folk, der undrer sig over Jesus, men også de ord, som Jesus siger om sig selv.

Tal om:

- når vi hører Gud til, kalder han os sine børn.
- det er vigtigt for os at være, hvor Gud er.
- hvor er Gud?
- hvad betyder det, at Maria gemte ordene i sit hjerte?
- hvordan er det gemmest?
- hvad gemmer du i dit hjerte?

Ideer til fremlæggelse

Hændelsen kan fint dramatiseres. Se ideer ved de små.

Huskeord
Guds ord er en lygte
for min fod, et lys
på min sti.
(jf. Sl 119,105 s.550)

Jesus som barn og voksen

Jesus bliver døbt

Dagens tekst
Matt 3,13-17
s.861

Baggrundsstof

Tid

Johannes Døber begyndte sit virke i det femtende regeringsår for kejser Tiberius, der blev romersk kejser i år 14 e.Kr. Johannes og Jesus var i familie. De var jævnaldrende. Efter at Maria havde haft besøg af englen, der fortalte, at hun skulle føde Guds søn, rejste hun til den sydlige del af Israel. Der boede Elisabeth, som hun var i familie med. Elisabeth var gravid i sjette måned med Johannes, da Maria besøgte hende (Luk 1,36-40). Bibelen fortæller ikke noget om, hvor meget Jesus og Johannes kendte hinanden. Men det er tænkeligt, at de har mødt hinanden i deres opvækst. Om ikke andet til påskefesterne i Jerusalem hvor familier sikkert traf hinanden og var sammen.

Sted

Jordanfloden spillede en stor rolle i Israels historie. Under Josvas ledelse kom israelitterne gennem Jordan til det forjættede land (Jos 3). Det var Jordan, Elias slog på med sin kappe, så floden delte sig i to, og han og Elisa kunne gå tørskoet over. På den anden side af floden blev Elias borttrykket, og Elisa gik tilbage til floden og slog på den med Elias' kappe, og floden delte sig igen (2 Kong 2). Elisa gav Na'aman besked om at rejse til Jordan og bade sig syv gange, for at Na'amans krop kunne blive rask og Na'aman blive ren (2 Kong 5). De hændelser, der har fundet sted ved Jordan, viser, at Gud har magt til at frelse og bevare sit folk. Floden er et billede på overgangen fra liv til død.

Religiøse forhold

Johannes blev kaldt Johannes Døber, fordi han ikke kun prædikede, men også døbte. Mange folk fulgte hans opfordring til at vende om og lade sig døbe, idet de bekendte deres synder, men farisæerne og de skriftkloge lod sig ikke døbe af ham (Luk 7,29-30). Johannes irettesatte Herodes Antipas (konge 4 f.Kr.-39 e.Kr.) for, at han giftede sig med sin brors kone, Herodias. Derfor fængslede Herodes Johannes, og senere henrettede han ham efter ønske fra Herodias og hendes datter (Matt 14,1-12).

Tegnet af Hannah Sørensen 9 år

Jesus var omkring 30 år, da han kom til Johannes for at blive døbt og begyndte sit virke (Luk 3,23). Johannes Døber vidste ikke, at Jesus var Messias, før han havde døbt ham (Joh 1,32-33).

Dåb. Jøderne kendte til at skulle gøre mange ydreting og havde mange ritualer i deres tro. De kendte også til ceremonier med vand som billede på renselse.

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre om hvordan Jesus blev døbt. I Danmark bliver mange børn døbt, når de er små, fordi deres forældre gerne vil have, at de skal tilhøre Gud. Når et lille barn bliver døbt, får det lidt vand på hovedet, og der bliver bedt for barnet. Andre bliver døbt, når de er voksne. Dåben foregår som regel i kirken. Gud siger, at når vi bliver døbt og tror på Ham, hører vi til hos Ham.

Da Jesus blev født, var der ingen, hverken børn eller voksne der var døbt.

1. Gud havde en tjener, Johannes. Folk syntes, han var lidt mærkelig. Han boede alene i ørkenen, gik i fattigt tøj, og spiste græshopper og biernes honning. Gud ville bruge Johannes til at fortælle mennesker, at snart kom Messias, og ham skulle de høre på, for han kom fra Gud.

2. Mange kom ud i ørkenen for at høre Johannes fortælle. Johannes sagde, at de skulle tænke på det, der var vigtigt: At snart ville Messias komme. Johannes begyndte at døbe. Det var de voksne, der blev døbt. De gik med Johannes ud i floden og blev dykket ned under vandet og kom op igen. Før de blev døbt, sagde Johannes til dem, at nu måtte de beslutte, at de ville lytte til Gud og følge Guds vilje. Vandet skulle vise, at de vaskede deres gamle liv væk.
3. En dag kom Jesus for at blive døbt af Johannes. Men Johannes ville ikke døbe Jesus. Han syntes ikke, Jesus havde brug for at blive døbt.
4. Men Jesus ville døbes, og Johannes måtte følge Jesu (Guds) vilje.
5. Da Jesus var blevet døbt, skete der noget på Himlen. Guds kraft dalede ned over Jesus som en due og Gud sagde, så alle kunne høre det: „Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag“ (forklar velbehag med: Ham elsker jeg).
6. Sådan fortalte Gud mennesker (og også Johannes), at Jesus er hans søn og den Messias, de ventede på.

Ide til fremlæggelse

Lav et lille optrin med små dukker til indledning, der viser, hvordan en barnedåb foregår.

Til de voksne

Når Johannes døbte, var det, for at mennesker skulle forstå, at de nu skulle leve et nyt liv. Vi bliver døbt, for at vi skal tilhøre Gud.

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus var Guds søn.
Jesus skal noget særligt.
Gud elskede Jesus.

Indfaldsvinkler til teksten

Tronindsættelse. Når Danmark skal have en ny regent, vil der blive holdt en tronindsættelse, som er en meget speciel begivenhed med særlige ritualer. Bl.a. kanonsalut.

At bane vej. Når store personligheder eller statsmænd kommer på besøg i et land eller en by, gøres der meget for at deres møde med landet eller byen skal forløbe godt. Der bliver gjort alt for, at personen skal blive godt modtaget.

Dåb. Hvordan bliver vi døbt? Hvordan foregår en dåb i kirken? (husk: Johannes' dåb er en anden dåb). Eller find en duefjer eller et billede af en due. Fortæl om duen som budbringer. Brevduer.

Indledning

Bibelen fortæller ikke noget om Jesus, fra han er 12 år og indtil han nu er 30 år. Derfor ved vi ikke, hvad han har lavet i sin ungdom, men nu kommer han til Jordan og møder Johannes. Han er i familie med Johannes, og de er næsten lige gamle. Johannes går rundt i ørkenen og lever af honning og græshopper, som han kan finde der. Han har tøj af kameluld. Johannes er et meget specielt menneske. Han fortæller, at Gud snart vil sende en frelser. Store skarer kommer for at høre ham og blive døbt. Det er mennesker, som vil vende om fra den måde, de har levet på. Vand kan rense snavs af kroppen. Når Johannes dypper mennesker i floden, er det som tegn på, at deres synder bliver vasket af dem. Denne dag, hvor Jesus kommer, sker der noget overraskende for Johannes.

Selve teksten

Johannes ved godt, at Gud vil noget særligt med ham, og at han skal fortælle folk i Israel, at Gud snart sender et menneske, der er endnu mere særlig og speciel. Johannes skal kun bane vejen for den anden. Han skal gøre folk parat til at møde den frelser, Gud vil sende. Men selv om Johannes ved, at noget særligt skal ske en dag, virker det som om, han bliver overrasket, da Jesus kommer til ham. Jesus vil have Johannes til at gøre det, som han gør ved så mange andre. Han skal døbe ham. Det er overraskende for Johannes. Han synes ikke, det er passende. Det bør være omvendt.

Hvorfor bliver Johannes nu i tvivl? Hvorfor vil han ikke døbe Jesus? Johannes har døbt mange mennesker, der har indrømmet og fortrudt det, de har gjort forkert og har manglet tilgivelse. Johannes synes ikke, Jesus har brug for det. Han ved endnu ikke, at Jesus er den, som han har gjort folk parat til at møde. Men han må have en fornemmelse af, at Jesus har levet et liv uden at gøre noget forkert og ondt. Skal han gøre som Jesus beder ham om? Er det rigtigt af ham?

Jesus er perfekt. Han er uden synd. Derfor har han heller ikke noget, som han selv har brug for at indrømme og få tilgivet. Hvorfor vil Jesus så døbes? Fordi han ved, at Gud har noget, han vil bruge ham til. Jesus vil adlyde Gud. Han bliver døbt som en indvielse. Nu skal han begynde på det, som Gud vil,

han skal gøre på jorden. Han må bekende alles synder, som om de er hans egne. Jesus bliver døbt for vores skyld.

Johannes Døber gjorde, som Jesus sagde.
Jesus gjorde, som Gud ville.

Da Johannes har dyppet Jesus i floden, sker der noget mærkeligt. Himlen åbner sig og Guds Ånd kommer dalende ned som en due. Den kommer til Jesus, og den bliver hos ham. Det får Johannes lov til at se, og da ved han, at Jesus er ham, han skulle bane vejen for og gøre folk parat til at møde. Gud har nemlig fortalt ham, at den, som han skal bane vejen for, er ham, som han ser Ånden dale ned over. Nu sker det. Jesus er den Messias, som Gud har lovet. Nu er han her og nu er det sket, som Gud har sagt.

Johannes får lov til at se, hvem Jesus er.

Gud sender noget til Jesus og Gud siger noget om Jesus.

Gud sender sin Ånd. Gud vil altså være med Jesus. Gud siger om Jesus: „Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag.“

Når Jesus er Guds søn, er Gud far. Han er en far, der vil noget med sin søn. Han er en far, der elsker sin søn. Han er en far, der er glad for sin søn.

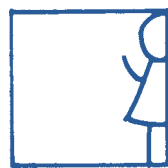
Gud var med sin elskede søn.

Ideer til fremlæggelse

Beretningen er velegnet til at dramatisere. Medbring lagner til kapper og tørklæder til hovedbeklædning, noget specielt tøj til Johannes. Hovedrollerne er Johannes og Jesus. Resten af børnene kan være de mange mennesker, der kommer til Johannes for at blive døbt. Tegn/mal evt. på et stort stykke papir en baggrund med en flod og himmel. Et af børnene kan sidde bag et bord eller bag baggrundspapiret og være Guds stemme. Lav en due på en pind, som kan holdes over Jesus, når han er blevet døbt. Børnene kan også mime til, mens du fortæller beretningen.

Tegnet af Amalie Hæg 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

At bane vej for en anden.

At begynde en tjeneste.

Jesus er Guds elskede søn.

Indledning

Jesus er nu 30 år. Hvad Jesus har lavet fra han var 12 til han var 30 år, fortæller Bibelen ikke noget om. Men nu kommer han til Jordan og møder Johannes, som han er i familie med. De er næsten jævnaldrende. Johannes lever i ørkenen. Han er en speciel person, for han lever af honning og græshopper, og hans tøj er lavet af kameluld. Han prædiker, at Israels folk skal omvende sig, for Gud vil snart sende en frelser. Store skarer kommer fra forskellige steder i Israel for at høre ham og blive døbt. Han døber folk som tegn på, at de vasker deres synder af sig og er klar til at begynde på et nyt og renere liv. Denne dag, hvor Jesus kommer, sker der noget overraskende for Johannes.

Selve teksten

Fortæl om:

- at Jesus har hørt om Johannes og det, han gør ved Jordan. Det Johannes gør, ved Jesus, at han også har brug for. Jesus vil døbes af Johannes.

Tal om:

- hvad sker der, når Johannes døber.
- hvorfor vil han døbe mennesker?
- hvem kommer til ham?
- hvorfor har de brug for at blive døbt af ham?
- hvorfor kommer Jesus til Johannes?
- Johannes gør folk parat til at møde Guds frelser. Han baner vej for Jesus.
- hvordan kan vi være med til at bane vej for Jesus?
- Jesus kommer til Johannes, for at han skal gøre noget for ham.
- kommer Jesus også til os, for at vi skal gøre noget for ham.
- hvordan?

Fortæl om:

- at Johannes gør indvendinger. Han vil ikke umiddelbart døbe Jesus. Det er slet ikke passende. Det bør være omvendt. Han er overrasket. Johannes må kende noget til Jesus. Han må have en fornemmelse af, at Jesus har klaret at leve uden at gøre noget forkert og ondt i forhold til Gud.

Tal om:

- hvad er det, der får Johannes til at protestere?
- hvordan er han over for Jesus?
- at Johannes har en anden opfattelse end Jesus af dét, der skal ske. I første omgang vil han ikke gøre, som Jesus beder om.
- giver vi altid Jesus ret i første omgang?
- adlyder vi altid med det samme, når han har noget, vi skal gøre?

Fortæl om:

- at der skal ske noget særligt nu. Johannes må ikke stå i vejen for det.
- at der skal ske noget, som opfylder al retfærdighed. Al. For alle, til alle tider og alle steder. En jøde skal være retfærdig over for Gud, og det er han kun, når han har opfyldt loven til punkt og prikke. Jesus er ren og uden synd.

Tal om:

- har Jesus brug for at blive døbt for at blive ren? Ikke på egne vegne.
- hvorfor så? Jesus vil adlyde Gud. Nu skal han begynde på det, som Gud vil, han skal gøre på jorden. Han bliver døbt som en indvielse til det, Gud vil med ham. Derfor kommer han med alle andres synder. Jesus lader sig døbe for vores skyld.

Fortæl om:

- at Johannes dypper Jesus i floden, som han har gjort med mange mennesker allerede. Men bagefter sker der noget, som der ikke plejer at ske. Da Jesus går op af vandet, åbner Himlen sig. Gud sender noget. Guds ånd kommer dalende ned over Jesus ligesom en due.

Tal om:

- at duen er et symbol på Guds ånd og på fred. Den er budbringer. Den kom til Noa med et blad (tegn på nyt liv, en ny begyndelse), da vandet var sunket, og Guds retfærdighed var sket fyldest ved syndflo-

Tegnet af Nomi Hæg 11 år

Til eftertanke

Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag. (Matt 3,17 s.861)

den. Duen kommer til Jesus med Guds ånd, for at Gud på den måde kan være med Jesus og give ham fred i det, han nu skal.

Fortæl om:

- at Gud også siger noget. Jesus er hans elskede søn. I ham har han velbehag. Dette siges, mens der er mange mennesker til stede.
- Gud har før fortalt mennesker, at Jesus er hans søn (Maria, Josef, hyrderne, de vise mænd, Simeon, Anna), men ikke for så mange mennesker på én gang.
- hvordan mon Jesus har det?

Tal om:

- hvad siger Gud om Jesus? Når Jesus er Guds søn, er Gud hans far. Gud er en far, der vil noget med sin søn. Han er en far, der elsker sin søn. Han er en far, der er glad for sin søn.
- når vi tror på Gud, kaldes vi Guds børn. Og vi må kalde Gud for far. Hvad betyder det for os?

Fortæl om:

- at nu ved Johannes, hvem Jesus er. Jesus er ikke bare et godt menneske. Jesus er et udvalgt menneske. Han er ham, som han baner vej for. Den frelser, Gud har lovet. Ham, som Gud har lovet, at Johannes skal kende, ved at Guds ånd skal komme over ham. Nu sker det. Jesus er kommet.

Tal om:

- at Gud holder, hvad han lover.
- at Gud lader Johannes se, hvem Jesus er.
- hvordan ser vi, hvem Jesus er?

Ideer til fremlæggelse

Beretningen er velegnet til at dramatisere. Se ideer ved de små.

Huskeord
Se, dér er Guds lam,
som bærer verdens
synd.
(Joh 1,29 s.958)

Jesus som barn og voksen

Jesus fristes i ørkenen

Dagens tekst
Matt 4,1-11
s.861

Baggrundsstof

Tid

Jesus bliver ført ud i ørkenen, efter at han er blevet døbt af Johannes.

Sted

Jesus er i ørkenen i 40 dage. En ørken er ikke det nemmeste sted at overleve. Der er øde, varmt og tørt. Ikke de bedste livsbetingelser hverken for planter eller mennesker.

Religiøse forhold

Fristeren, Djævelen og Satan. Alle tre navne bruges i teksten om samme person. At friste betyder egentlig at undersøge og prøve. Djævelen kommer fra græsk og betyder at anklage og bagtale. Satan kommer fra hebraisk og betyder fjende og modstander. Bibelen fortæller, at Djævelen bruger alle kneb for at forhindre Guds frelsesplan.

Faste. I teksten står, at Jesus fastede. At faste er i en periode at afholde sig fra mad, drikke, hvile, søvn, og hvad der ellers hører til livets behov. Jøderne kendte fra deres lov til at faste enkelte dage. At faste var en måde at give udtryk for anger og skyld over sin egen skyld og hele folkets skyld. At Jesus fastede passer godt nok med, at han netop er blevet døbt af Johannes ikke for sine egne synders skyld, men for alle andres som en indvielse til hans gerning på jorden.

Guds handlemåde

Moses var i ørkenen hos Jetro i 40 år, før han kom tilbage til Egypten og førte israelitterne ud af landet. Moses var 40 dage og 40 nætter på Sinai bjerg, da Gud gav ham de ti bud. Israelitterne vandrede 40 år i ørkenen, før de fik lov til at komme ind i det forjættede land.

Johannes Døber levede i ørkenen. Jesus måtte også ud i ørkenen ført af Ånden - af Gud, der elskede

Tegnet af Miriam V. Jensen 10 år

ham. Gud ville noget med alle disse personer. Han havde en opgave, de skulle udføre. Måske er den bedste forberedelse at blive ført til et sted, hvor man er alene. Der er ikke mange forstyrrelser, så man kan bedre samle sine tanker. Gud førte måske Jesus ud i ørkenen, fordi det var det bedste sted for ham at kæmpe mod Djævelen, holde fast ved Gud og vinde over fristelserne.

Inspiration til Legestuen

Til lederen

Dette er en svær tekst at holde i legestue-regi. Teksten indeholder mange svære momenter, der kræver forklaring og som børnene ikke rigtig har forudsætning for at forstå, bl.a.: Djævelen, faste, templets tinde og ordvekslingen i beretningen i det hele taget. Derfor kan det være en god ide netop ved dette tekstafsnit at vælge temaet frem for teksten, fx som i dette forslag.

Indledning

Gud ønsker, at alle mennesker skal have det godt. Derfor har han sagt, at vi skal være gode ved hinanden. Men nogle gange er det meget svært, og det skal vi høre om nu.

1. At friste betyder at lokke nogen til at gøre noget forkert.
2. Emma har en stor pose slik, som hun sidder og spiser lige foran Oskar. Indimellem viser hun noget af slikket frem til Oskar, men hun giver ham ikke noget.
3. Emma frister Oskar, så han får lyst til hendes slik.
4. Det er meget svært for Oskar at se på Emma, mens hun spiser slik, for han bliver fristet af/ får lyst til slikket.
5. Oskar prøver at få fat i noget af Emmas slik, mens de sidder sammen. Så bliver de uvenner og begynder at slå. Emma græder, fordi hun bliver slået. Oskar græder, fordi han ikke må få noget slik.
6. Dengang Jesus boede på jorden, gjorde han aldrig noget forkert - heller ikke, når han blev fristet til det. Jesus ved, at det kan være svært, når nogen frister os, for han har selv prøvet det.
7. Vi kan bede Jesus om at hjælpe os til at være gode mod hinanden, selvom vi bliver fristet til at blive uvenner. - Hvis I beder "Fader Vor" i legestuen, kan der tales om linien: "Led os ikke ind i fristelse."

Ide til fremlæggelse

Hav slik med og gør som Emma og Oskar - del slikket ud som et pkt. otte, mens du viser, at sådan kunne Emma have gjort.

Til de voksne

Dengang Jesus var menneske på jord, levede han under de samme vilkår som vi. Han ved, at det sommetider er svært at være menneske! Derfor kan vi roligt sige tingene, som de er til Jesus, han lytter, forstår og vil hjælpe.

Tegnet af Miriam V. Jensen 10 år

Især for de små

Tekstens pointe

At blive fristet.
Gud har sagt.

Indfaldsvinkler til teksten

Fortæl om situationer, hvor vi kan fristes til at tage noget eller gøre noget, før vi har fået lov.

Lege i stedet for at rydde op, drille i stedet for at hjælpe, sige noget forkert til egen fordel, tage slik i en butik eller hjemme, tage penge et eller andet sted, besøge en veninde/kammerat selv om vi ikke har fået lov og lign.

Indledning

Jesus er blevet døbt af Johannes, og Gud kom med sin ånd og sine ord om, at Jesus er hans elskede søn. Bagefter sender Guds ånd Jesus ud i ørkenen. Johannes kender til at leve i ørkenen. Nu skal Jesus også prøve det. Han er der alene i 40 dage. Han har ikke fået noget at spise, og nu er han skrækkelig sulten. Da kommer Fristeren til ham med en idé.

Selve teksten

"Du behøver da ikke være sulten. Hvis du er Guds søn, kan du da bare lave nogle sten om til brød." Men Jesus vil ikke gøre det, han bliver fristet til. Heller ikke selv om han er sulten og mangler brød. Han ved, at der er noget, der er vigtigere. Næmlig at huske, hvad Gud siger.

Fristeren giver ikke op. Han tager ham med til Jerusalem et højt sted ved templet. "Hvorfor gå rundt et øde sted? Det er ikke et sted folk lægger mærke til dig. Hvis du er Guds søn, så kast dig ud herfra og engle vil komme og redde dig. Folk vil lægge mærke til dig og du vil blive kendt." Men Jesus vil heller ikke anden gang gøre det, han bliver fristet til. Han vil ikke blive kendt på den måde. Han stoler på Gud. Han har ikke brug for at prøve Gud af, om han nu også vil sende engle til at redde ham.

Fristeren er udholdende. Han prøver en tredje gang. Han tager Jesus med til et sted, hvor han har en rigtig god udsigt. "Du skal bare tilbede mig, så skal du få alt dette. Du vil få en stor magt i verden." Men heller ikke tredje gang lader Jesus sig friste. Han ved, at han ikke må tilbede andre end Gud i Himlen.

Hvad er det, der får Jesus til at gøre det rigtige? Jesus kender fra sin barndom, hvad Guds ord siger. En del af det kan han udenad. Nu kan han bruge det. Hver eneste gang, han bliver fristet, bruger han

Guds ord. Der står skrevet, siger han. Han ved fra Guds ord, hvad der er det rigtige. Jesus vil, hvad Gud vil.

Fristeren vil have os til at gøre ting, som Gud ikke er tilfreds med. Derfor er det vigtigt for os at vide, hvad Gud ikke er tilfreds med. Hvordan kan vi finde ud af det?

Når vi ved, hvad Gud har sagt, ved vi, hvad der er det rigtige at gøre.

Jesus kommer i en svær situation. Han er alene i ørkenen og møder noget meget svært og ondt. Fristeren er stærk, men Gud er stærkere. Når Jesus holder sig til Gud og det, han har sagt, kan Fristeren ikke gøre noget. Når Fristeren vil have Jesus til at tvivle, holder Jesus fast ved det, Gud har sagt. Det gør Jesus stærk over for Fristeren. **Gud er stærkere end Fristeren.**

Jesus lever som et menneske. Han kender et menneskes liv, både når det er godt, og når det er svært. Han ved, hvordan det er at være menneske. Han ved, hvordan det er at blive fristet. Hvorfor er det er godt for os? Jo, han har selv prøvet det. Derfor ved han, hvad der hjælper.

For **di** Jesus har mødt Fristeren, kan han hjælpe os, når vi bliver fristet.

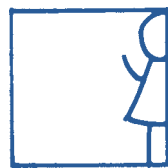
Ideer til fremlæggelse

Hvis I er to ledere, så spil hændelsen for børnene. Hvis du er alene, så forbered dig sammen med et barn på at spille hændelsen. Den ene er Fristeren og den anden er Jesus.

Det kan også være en idé at lave nogle store tegninger af de tre ting/steder, som Jesus møder gennem Fristeren. Vær selv Jesus, der står ved de forskellige tegninger og fortæl, hvad Jesus siger. Giv udtryk for Jesu tanker ved at møde disse fristelser.

Tegnet af Miriam V. Jensen 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

At blive fristet.
Gud har sagt.
Jesus vil, hvad Gud vil.

Indledning

Jesus er blevet døbt af Johannes, og Gud kom med sin ånd og sine ord om, at Jesus er hans elskede søn. Bagefter sender Guds ånd Jesus ud i ørkenen. Johannes kender til at leve i ørkenen. Nu skal Jesus også prøve det.

Selve teksten

Fortæl om:

- at Jesus er i ørkenen og har været der i 40 døgn.
Han er alene, har fastet og er sulten.

Tal om:

- at Jesus skal begynde sin gerning på jorden. Det er en stor og svær opgave. Gud har sendt ham ud i ørkenen.

- hvordan tror du, han har det?

- kender du andre, som var i ørkenen lang tid, før de skulle udføre en opgave?

- hvordan forbereder Gud os på store opgaver for ham?

Fortæl om:

- i ørkenen kommer Fristeren til Jesus. Fristeren er Guds og menneskers fjende og modstander. Han lokker og lyver for at få mennesker til at synde. Nu vil han have Jesus til at synde.

Tal om:

- at Jesus var sulten og alene, da Fristeren kom.

- i hvilke situationer bliver vi fristet?

- er der situationer, hvor vi er nemmere at friste?

- hvad vil være fristende for dig?

Fortæl om:

- fristeren begynder med: Hvis du er Guds søn. Hvis...

- fristeren sætter tvivl ved det, Gud har sagt.

Tal om:

- fristerens måde at arbejde på. Eva blev fristet af slangen, som sagde: „Har Gud virkelig sagt?“ Også dengang blev der sat tvivl ved det, Gud havde sagt.

- hvordan arbejder Fristeren med os?

Fortæl om:

- den første fristelse er mad. Jesus er sulten og bliver lokket til at lave stene om til brød.

Tal om:

- at Jesus blev fristes med det, han stod og manglede, og som kunne gøre ham selv godt. Alligevel lod Jesus sig ikke friste. Han ved fra Mosebøgerne, som han har lært udenad, at mennesket ikke skal leve af brød alene. Der er noget, der er vigtigere end at blive mæt fysisk.

- hvordan har vi det, når vi mangler noget?

- hvad gør vi, hvis nogen kan skaffe os det, vi mangler?

- også selv om vi ved, at det ikke er det rigtige eller en rigtig måde?

Fortæl om:

- at den anden fristelse er et mirakel. I ørkenen er der ikke sket store og mærkelige ting for Jesus. Dage har været temmelig ens. Nu bliver han lokket til at springe ud fra templet i Jerusalem og bede engle komme og gribe ham, så der ikke sker ham noget. En god chance for at blive set og lagt mærke til.

Tal om:

- at Jesus bliver fristet til at vise sin magt. Han kan hurtigt blive populær, hvis han gør som Fristeren siger. Han kan udfordre og efterprøve Gud. Men Jesus har ikke brug det. Han stoler på Gud.

- hvordan kan vi blive fristet til at efterprøve Gud?

Fortæl om:

- at den tredje fristelse er magt. Jesus bliver lokket til at se ud over verden. Alt det vil han få, hvis han vil tilbede Fristeren. Men igen kender Jesus loven og Mosebøgerne, der siger, at mennesket ikke må have andre guder end Gud i Himlen.

Tal om:

- at Jesus vil ikke være herre på den måde, som Fristeren lokker med. Han vil være herre i menneskers liv.

Tegnet af Miriam V. Jensen 10 år

Til eftertanke

Der står skrevet.

(jf. Matt 4,4 s.861)

Fortæl om:

- at Jesus bliver fristet tre gange i ørkenen, før Fristeren giver op. Hver eneste gang holder han fast på, hvad Gud har sagt.

Tal om:

- Jesus ved, at han kan hente hjælp hos Gud. Gud er stærkere end Fristeren.

- Jesus møder senere Fristeren i Getsemane og på korset.

- hvor mange gange bliver vi fristet?

- hvor kan vi hente hjælp, når vi bliver fristet?

- Jesus klarer sig over for Fristeren, fordi han er Guds søn. Jesus vil, hvad Gud vil.

- kan vi altid klare os over for de fristelser, vi møder?

- hvad gør vi, hvis vi kommer til at give efter og syn-der?

Fortæl om:

- at fristeren forlader Jesus. I stedet kommer engle og sørger for ham.

Tal om:

- Jesus har overstået en svær situation med Fristeren.

- hvad gør Gud?

- hvad gør Gud for os, når vi oplever svære situationer?

Ideer til fremlæggelse

Hvis I er to ledere, så spil hændelsen for børnene. Hvis du er alene, så forbered dig sammen med et barn på at spille hændelsen. Den ene er Fristeren og den anden er Jesus.

Huskeord
For som den, der selv
er blevet fristet og har
lidt, kan han hjælpe
dem, der fristes.
(Hebr 2,18 s.1099)

Jesus som barn og voksen

Jesus hjemme i Nazaret

Dagens tekst
Luk 4,14-30
s. 924

Baggrundsstof

Tid

Efter Jesus blev døbt, vandrede han rundt i Galilæa, inden han vendte tilbage til Nazaret. Han underviste i synagoger og blev berømmet af alle, og rygter om ham spredtes over hele egnen (Luk 4,14-15).

Sted

Nazaret var på Jesu tid en meget lille by. Den lå et centralt sted. Herodes Antipas havde sin hovedstad lige nord for Nazaret. Lige syd for byen gik en af datidens store handelsveje. Vejen gik fra Damaskus og helt til Egypten. Derfor lå der også fæstninger i området.

Religiøse forhold

Sabbat. Jødernes helligdag. Den syvende dag i ugen var en hviledag, hvor man ikke måtte lave noget arbejde. Folk tilbad Gud i synagogen.

Synagoge. Ordet er oprindelig græsk og betyder samlingsplads. I NT er det brugt om det hus, hvor jøderne holdt gudstjeneste. En gudstjeneste bestod for det meste af skriftlæsning og sang. Der blev læst fra skrifter, som blev opbevaret i et skab. Ved gudstjenesten på sabbatten var der skriftlæsning, bøn og salmesang. Ofte var der også en tale i forbindelse med skriftlæsningen. Talen blev holdt af en tilrejsende eller én fra stedet. Ved skriftlæsningen læstes både fra loven og fra profeterne. Fra loven læstes faste afsnit, men fra profeterne kunne man vælge frit. Der var faste bønner, og der blev sunget fra Salmernes bog.

Esajas' bog. Esajas var en af jødernes største profeter. Han levede ca. 700 år før Jesus.

Guds handlemåde

Gud har gennem tiden ladet andre end israelitterne møde hans profeter og undere. Allerede i GT har Gud vist, at hans redning er for andre end bare israelitterne.

Tegnet af Tora 5 år

Elias blev af Gud sendt til enken i Sarepta, som ligger i det nuværende Libanon. Kongerne i Israel havde vendt sig mod andre guder. Den ene efter den anden opførte sig værre og værre. Derfor skulle det ikke regne i tre år, sagde Gud. Enken oplevede, at hendes næsten tomme melkruke blev ved med at indeholde mel, og at hendes oliedunk aldrig blev tom. Selv da hendes søn døde, fik Elias livet til at vende tilbage til ham (1 Kong 17,9-24).

Hærføreren Na'aman var blevet spedalsk. Na'aman boede i området øst for Israel. På et strejftogt havde hans folk bortført en pige fra Israel. Hun var blevet tjenestepige hos Na'aman, og hun fortalte, at han kunne få hjælp af profeten i hendes hjemland. Elisa gav Na'aman besked på at bade i Jordanfloden syv gange. Efter en del protester accepterede han. Han gjorde som Elisa sagde, og han blev rask (2 Kong 5,1-14).

Inspiration til Legestuen

Indledning

Jesus kom til verden, ikke bare for at være Marias dreng. Han er Guds Søn, Messias, som Gud havde lovet jøderne at sende. Han skulle gøre alt godt mellem Gud og mennesker. Han skulle fortælle os om Gud og Himlen, og om hvordan vi kan være sammen med Gud. Jesus boede i en by, der hedder

Nazaret. Efter Jesus var blevet døbt, vandrede han alene i ørkenen for at forberede sig på det, han skulle fortælle og gøre for mennesker. Derefter tog han igen til Nazaret, hvor han begyndte at lære mennesker om Gud.

1. Hver søndag kan vi gå i kirke og høre om Gud. Men jøderne går i kirke (synagoge) om lørdagen, det gjorde de også dengang Jesus boede på jorden, og hver lørdag gik Jesus også derhen.
2. I synagogen skiftedes præster og kloge mænd til at læse op fra Bibelen og fortælle om det, de havde læst.
3. I dag blev Jesus bedt om at læse og fortælle.
4. Jesus læste fra den bog i Bibelen som en, der hed Esajas, engang havde skrevet. Det handlede om Messias (læs evt. v.18). I teksten stod der, at Messias skulle komme med gode nyheder til de fattige og at blinde ville få deres syn igen.
5. "I dag er det ord gået i opfyldelse," sagde Jesus. Jøderne blev glade over det, Jesus sagde, og mente Jesus var meget klog, siden han vidste, at Messias ville komme i dag.
6. Lidt efter fortalte Jesus dem, at han var Messias. Så blev de pludselig allesammen meget vrede. De kendte Jesus, han kunne umuligt være Messias, syntes de - han var jo et helt almindeligt menneske! Alle mente, at Messias måtte være noget helt særligt, han var jo Guds Søn!
7. De blev så vrede, at de ville slå Jesus ihjel. Men Jesus vendte sig og gik, så der ikke skete mere.

Tegnet af Judith 6 år

Ide til fremlæggelse

Medbring en Bibel - eller evt. en (hjemmelavet) bogrulle. Brug kroppen til at vise jødernes reaktion.

Til de voksne

Jesus = Messias = Guds Søn = Gud. Vi vil gerne selv bestemme, hvordan vi synes Gud skal være, men vil vi tro på Gud, må vi finde os i, at han er Gud, og ikke én vi selv kan bestemme, hvordan skal være.

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus er den frelser, Gud har lovet.
Frelsen er for alle

Indfaldsvinkler til teksten

Glæde sig til at komme hjem. Hvis man har været væk længe, er det godt at komme hjem. Man glæder sig til at se gode naboer, venner og alt det kendte. Man har måske været savnet og bliver hjerteligt modtaget. Folk hjemme vil gerne høre, hvad man har oplevet, mens man var væk.

At blive smidt ud. Måske har du engang prøvet at gøre noget, som ikke var så godt og passende et sted. Bagefter fik du at vide, at du ikke måtte være på det sted, når du gjorde sådan noget. Du blev vist bort. Hvis det var derhjemme, blev du måske vist ind på dit værelse.

Indledning

Efter Jesus er blevet døbt, vandrer han rundt i Galilæa, hvor han underviser i synagogerne. Han lærer folk om det, der står i skrifterne. Hans rygte bliver spredt over hele egnen. Det er et godt rygte, for han bliver rost af alle. Han kommer også til Nazaret, hvor han er vokset op. Da det bliver sabbat, går han i synagogen, som han plejer. Men der sker noget den dag, som der ikke plejer at ske.

Selve teksten

I synagogen er det Jesus, der skal læse op. Han får rakt skrifferullen med Esajas' bog. Han finder et bestemt sted og læser op. Han læser om, at Gud sender et menneske med et godt budskab: at fanger kan blive frie, og at blinde kan få deres syn igen. Da han er færdig med at læse, lukker han bogen og giver den til tjeneren, som skal sætte den på plads. Alle i synagogen ser på Jesus og er meget spændte på, hvad han vil sige. De har hørt så meget godt om

ham fra de andre steder, hvor han har været, så derfor venter de noget godt.

Det er godt at være spændt på, hvad Jesus vil sige til os.

Jesus fortæller dem, at det, som han læste om, er gået i opfyldelse. Gud har sendt den frelser, som han har lovet. Jesus er den, stykket handler om. Det er ham, der er den lovede Messias. Folkene bliver glade og jubler, men de undrer sig over det, Jesus siger. Han er jo bare søn af Josef. De har kendt ham som barn og ved, at han er vokset op hos tømreren Josef. Hvordan kan han fortælle så meget godt om det, der står i skrifterne? Hvor ved han alt det fra? Jesus mærker, at folk begynder at tvivle, og han fortæller dem om to mennesker, der også står fortalt om i skrifterne. Dengang Elias var profet i Israel, var der en kvinde, som ikke boede i Israel. Hun var lige ved at komme til at mangle mel. Der var ikke noget mel at købe, da det ikke havde regnet i meget lang tid. Gud sendte profeten Elias til hende og hendes melkrukke blev ikke tom, selv om hun hele tiden brugte af den. Da Elisa var profet, var der en spedalsk, som heller ikke boede i Israel. Han fik hjælp af Elisa til at blive rask. Ligesom Elias og Elisa hjalp folk fra andre lande, er det budskab, som Gud sender, ikke kun for jøder, men også for alle andre folk. Da Jesus fortæller det, bliver folkene vrede og rasende. De vil ikke tage imod Jesus, som den han siger, han er. Jesus kan ikke være Messias. Han kan ikke være den, Gud har udvalgt til noget stort. Han er bare et almindeligt menneske. Det er at spotte Gud at sige sådan om sig selv, og det skal straffes. **Det er bedst at tage imod Jesus, som den han er.**

Folkene springer op og jager Jesus af sted. Han bliver jaget ud af den by, han er vokset op i, og hvor hans familie bor. Han kender mange af de folk, som jager ham ud. De får jaget ham helt ud til udkanten af byen. Byen ligger på et bjerg, og dér ved kanten af bjerget vil de styrte ham ned. Han skal dø, synes de. Men Jesus får midt i det hele banet sig vej mellem de rasende folk og går væk fra byen.

Det er ikke godt, når vi ikke vil tro på det, Jesus siger.

Ideer til fremlæggelse

Beretningen kan fint dramatiseres. Lav/find nogle få rekvisitter, lagner til kapper, tørklæder til hovedbeklædning, bogruller (to rundstokke evt. med gardin-endeknopper på, sprayet med guldspray - papir sat på stokkene og rullet om). Du kan evt. selv spille Jesus, og børnene kan så være folk, der først bliver glade og jubler og senere jager Jesus ud af byen.

Tegnet af Mimi 5 år

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus er den frelser, Gud har lovet.

Frelsen er for alle.

At afvise Jesus.

Indledning

Efter Jesus er blevet døbt, vandrer han rundt i Galilæa, hvor han underviser i synagogerne. Han lærer folk om det, der står i skrifterne. Hans rygte bliver spredt over hele egnen. Det er et godt rygte, for han bliver rost af alle og berømmet. Han kommer også til Nazaret, hvor han er vokset op. Han kender byen, og folk i byen kender ham. Da det bliver sabbat, går han i synagogen, som han plejer. Det var en skik, at når nogen, som nu boede andre steder, var hjemme på besøg, skulle de læse ved gudstjenesten. Derfor skal Jesus denne dag læse fra skrifterne. Men der sker noget, som der ikke plejer at ske.

Selve teksten

Fortæl om:

- at Esajas' bog og profetierne. Jesus kender bogen fra sin barndom, hvor han i synagogen lærte mange skrifter udenad. Jesus finder et bestemt sted i bogrullen og læser nogle vers.

Tal om:

- det er godt at kende Guds ord. Det giver os noget vigtigt og rigtigt at fortælle andre om Gud og Jesus. Jesus havde allerede som barn lært Guds ord at kende.
- hvordan kan du som barn kende Guds ord?
- hvad ville du læse fra Bibelen, hvis nogen spurgte dig?
- hvad kan vi gøre, hvis vi ikke kan læse endnu?

Fortæl om:

- profetien som Jesus læser, og som handler om ham selv. Vi kan læse om Jesus både i GT og NT. GT peger på Jesus gennem de mange profetier om ham, og NT fortæller om Jesu virke på jorden og om, hvordan profetierne om Jesus går i opfyldelse. De vers, Jesus læser op, handler om en frelser. En, der skal sendes for at bringe et godt budskab, der kan sætte fanger fri og give blinde deres syn igen.

Tal om:

- at det er godt at læse både i GT og NT, for det viser os, at Gud holder, hvad han lover.
- hvad er det, Gud vil sende?
- hvorfor vil Gud sende en frelser?
- hvad kan en frelser?

Fortæl om:

- at da Jesus er færdig med at læse, er alles øjne i synagogen spændt rettet mod ham. Hvad vil han nu fortælle? Da Jesus fortæller, at det, han læste om, er gået i opfyldelse, er der bifald fra folk i synagogen. Men de undrer sig alligevel over alt det gode, han har at sige, for er han ikke bare Josefs søn? Han mener vel ikke, at han skulle være den, som Gud vil sende? De begynder at tvivle på ham. Skulle han nu pludseligt være noget særligt?

Tal om:

- er vi spændte på, hvad det er, vi kan høre fra Bibelen?
- hvad kan vi gøre, hvis vi kommer til at tvivle på det, Guds ord siger og det, vi hører om Jesus?

Fortæl om:

- Jesus fortæller, at den frelser, Gud vil sende, er for alle folk. Det er ikke kun jøderne, Gud vil have med at gøre. Enken med den tomme melkrukke og den spedalske Na'aman, der begge boede uden for Israel, fik hjælp af Israels profeter. Gud reddede på den måde andre end jøder.

Tal om:

- at Gud vil have med alle mennesker at gøre.
- hvordan viser han det? Han sender en frelser for alle folk.
- hvad betyder det for os?

Fortæl om:

- da Jesus fortæller, at han skal være en frelser for alle folk, bliver folkene meget vrede og rasende. De begynder at jage ham væk og ud af byen. Jesus er først en æresgæst, men ender med at blive en, som de vil have slået ihjel. De vil ikke tage imod Jesus, som den han siger, han er. Jesus kan ikke være Messias. Han kan ikke være den, Gud har udvalgt

Til eftertanke

Jesus banede sig vej
imellem folk og gik.
(jf. Luk 4,30 s.925)

til noget stort. Han er bare et almindeligt menneske. Det er at spotte Gud at sige sådan om sig selv, og det skal straffes.

Tal om:

- at nogle gange kan det være svært at tro, at det, der står i Guds ord, er rigtigt.
- hvad kan vi gøre, når Guds ord er svært at acceptere?
- hvad kan der ske, når man forkaster det, Guds ord siger?

Fortæl om:

- at Jesus baner sig vej i mængden af vrede folk, og de får ikke slået ham ihjel. De vil ikke vide af Jesus og regner ham ikke for noget. Derfor går Jesus sin vej, for Jesus tvinger ingen.

Tal om:

- at folkene i Nazaret afviste Jesus, og Jesus gik.
- hvad sker der, hvis vi ikke regner Jesus for noget og afviser ham?
- hvad kan vi gøre, når vi fristes til ikke at ville vide af Jesus?

Ideer til fremlæggelse

Beretningen kan fint dramatiseres. Lav/find nogle få rekvisitter, lagner til kapper, tørklæder til hovedbeklædning, bogruller (to rundstokke evt. med gardin-endeknopper sprayet med guldspray - papir sat på stokkene og rullet om). Du kan evt. selv spille Jesus, og børnene kan så være folk, der først bliver glade og jubler og senere jager Jesus ud af byen.

Huskeord
Gud vil, at alle mennesker skal frelses.
(jf. 1 Tim 2,4 s.1088)

Samuel

Hannas bøn - Samuels fødsel

Dagens tekst
1 Sam
1+2, 18-21
s. 247

Baggrundsstof

Historisk baggrund/tid

Samuelsbog beskriver en kaotisk periode i Israels historie - nemlig overgangen mellem de 300 år, hvor der var dommere - til perioden med konger. Bogen handler om tre store ledere: Samuel, som var den sidste af de store dommere i Israel, Saul, som var Israels første konge og David, som var den største konge.

De to Samuelsbøger (der oprindeligt var én bog) dækker en periode på 150 år af Israels historie - fra Samuels kaldelse til åndelig leder ca. år 1120 f.Kr. til Davids død ca. år 971 f.Kr.

Indhold

Ganske kort er budskabet, at troskab og lydighed mod Gud fører til fremgang og velsignelse, mens u lydighed fører til ulykke.

Religiøse forhold

Dommertiden var en "frafaldets tid" til trods for, at Gud udrustede mennesker med overnaturlige gaver og lod sin Ånd komme over disse dommere. Dommerbogen slutter også med de alvorlige ord (kap. 21 v.25) "...Enhver gjorde, hvad han fandt for godt" (i "Bibelen på hverdagsdansk" står der: "Det var et lovsløst samfund, hvor enhver bare gjorde, som han havde lyst").

Inspiration til Legestuen

"Praktisk indledning"

Medbring dukker, rangler, tæpper, bleer og div. andre babyting.

Snak med børnene om, hvad babyer har brug for: Mad, at blive skiftet, badet, kælet for - og hvor afhængige de er af deres forældre. Se evt. på nogle billeder af babyer. Spørg evt. børnene i legestuen, om de hjælper til med deres eventuelle små søskende, og hvor fantastisk det er med babyer.

Indledning

Hvad gør du, hvis du virkelig ønsker dig noget? Måske har du set en dukke, et gyngestativ eller noget andet, som du rigtig gerne vil have. Hvad gør du? Måske spørger du din mor og far, om de vil købe det? Hvad gør du, hvis de siger nej? Plager du dem og siger: "må jeg ikke nok? Hvad siger din mor og far, hvis du be'r om noget? Måske siger de ja, måske nej eller måske siger de vent - ikke nu, måske senere!

Tegnet af Silas Techow 6 år

Teksten

1. Hanna var en dame, som rigtig gerne ville have et barn. Hun længtes sådan efter at få en baby, og hun vidste, hvad hun skulle gøre! Hun skulle gøre det, som vi **altid** kan gøre, når vi læn- ges efter noget. Hun skulle sige det til Gud!
2. Hanna tog sammen med sin mand op til Templet for at bede til Gud.
3. Hun bad længe til Gud, hun græd lidt, bad igen og sagde: "Gud, hvis du vil høre min bøn og give mig en søn, så skal jeg nok give ham tilbage til dig!"
4. Eli, som var præst, havde set Hanna bede meget længe. Og han sagde til hende, at Gud havde hørt hendes bøn! Og det havde han! Gud gav hende det, hun bad om. Hanna fik en lille søn, som hun kaldte Samuel.
5. Da Samuel ikke længere var baby men en dreng, rejste Hanna op til Templet, for at Sa- muel kunne bo dér og tjene Gud. Det var dét, Hanna mente med, at Gud nok skulle få ham tilbage! Så nu skulle Samuel bo i Templet sam- men med præsten, Eli, og de blev gode ven- ner. Det var godt for Samuel at leve for Gud - helt fra lille.
6. Det er også godt for dig, men vi kan godt leve for Gud og lære om Gud derhjemme. Det var kun Samuel, som skulle bo i Templet. Heldig- vis kunne Hanna og hendes mand stadigvæk besøge deres søn.

Til de voksne

Gud har sagt, at den som beder, skal få. Men nogle gange giver Gud os noget andet end det, vi beder om, fordi han kender os bedre end vi selv gør, og fordi han ved, at det er bedst sådan. Det er ikke altid let at forstå, men vi kan altid regne med, at Gud har et langt bedre overblik end vi har!

Tegnet af Hannah Buch 7 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud giver os det, vi beder om, hvis han ved, det er godt - og - først når, det er det rigtige tidspunkt.

Indfaldsvinkler til teksten

- A. Dét at kunne bede Gud om noget og stole på, at hans timing er bedst.
- B. Det gode ved at lære Gud at kende allerede som barn!

Hvad gør du, når du virkelig gerne vil have noget? Måske er der en bil eller en dukke, du rigtig gerne vil have! Hvad gør du for at få den? Måske spørger du dine forældre, om de vil købe det... Skriger du, hvis de siger nej?

Hvad siger din mor og far, når du be'r om noget? Siger de ja eller nej eller - måske siger de **vent til senere...**

Fig. forberedelse må ordnes på forhånd for at frem- læggelsen giver mening:

Klip et passende antal hænder ud i forskellige stør- relser. Kopier hænderne i flere farver eller farvelæg dem selv (kopiark med hænder findes på hjemme- siden).

Der må kun være to hænder (et par), der passer sammen (dvs. har samme størrelse og farve).

Klip billeder ud fra reklamer af ting, man kan ønske sig fx dukker, lego, kæledyr. Lim en ting på hver af hænderne. Klip et billede ud af en drenge-baby og lim det på den ene af de to hænder, der passer sam- men. Gem den anden hånd til senere. Placér alle de 'bedende hænder' rundt om i lokalet.

Selve teksten

I dag skal I høre om Hanna. Der var noget, Hanna rigtig gerne ville have! Hun var faktisk meget ked af, at hun ikke havde det. Og hun bad Gud, om at give hende det. Hvad mon det var? Skal vi finde ud af det?

Her er en hånd, jeg har klippet ud. Der er én anden hånd her i rummet, som passer til den hånd. Og på den hånd er der et billede af det, som Hanna sådan ønsker sig. Prøv at gå rundt og find én hånd hver.

Når alle børn sidder igen, kommer de op én ad gangen (tag barnet med den rigtige hånd til sidst). Lad barnet vise billedet, der sidder på den hånd, de har fundet - og spørg barnet, om han/hun tror, det var dét, Hanna så gerne ville have. Se om hånden passer til den 'rigtige' hånd. Hvis ikke konkluderer I, at det ikke var dét, Hanna gerne ville have.

Når barnet med den rigtige hånd kommer op, tjekker I, om hånden passer - og konkluderer, at det var dét, Hanna så gerne ville have!

Men - Hanna kunne ikke bede sin mor og far om en baby. Hun bad i stedet Gud om at give hende en baby. Hun foldede hænderne (*vis at hænderne passer*) og bad om en baby!

En dag, da Hanna var i Templet for at bede til Gud, bad og græd hun så meget, at præsten, Eli, lagde mærke til det. Hun fortalte ham, at hun var meget ked af det, og præsten sagde, at han troede, at Gud ville give hende det, hun havde bedt om!

Og det gjorde Gud! Hun fik en søn, som hun kalde Samuel, for det betyder "at bede Gud" og Samuel var jo én, hun havde bedt Gud om!

Da Samuel ikke længere var en baby, men en dreng, rejste Hanna op til Templet, for at Samuel kunne bo der og tjene Gud. Det var dét, Hanna mente med, at Gud nok skulle få ham tilbage! Så nu skulle Samuel bo i Templet sammen med præsten, Eli, og de blev gode venner. Det var godt for Samuel at leve for Gud – helt fra lille. Det er også godt for dig, men vi kan godt leve for Gud og lære om Gud derhjemme. Det var kun Samuel, som skulle bo i Templet. Det er så godt at høre om Gud, lære ham at kende og lære at bede til ham fra man er helt lille! Så ved man jo hele livet, hvem der er ens allerbedste ven!

Tegnet af Emilie Poulsen 6 år

Især for de store

Tektens pointe

At lære tålmodighed, når vi beder Gud om noget! At lære, at Gud har en mening med at vente med at give os det - eller ikke give os det, vi beder om!

Indledning

Dengang Israels folk bosatte sig i Kana'ans land, blev Pagtens Ark placeret i templet i byen Silo. Folk plejede at besøge Silo for at bringe Gud gaver og for at bede.

Selve teksten

Fortæl om:

- isralitten Elkana, der hvert år tog til Silo med sin familie. Elkana havde to koner, Peninna, som havde flere børn og Hanna, som ikke havde nogen børn, hvilket hun var meget ked af det. Og det hjalp jo ikke, at Peninna håned hende - og pralede af sine egne børn.

Tal om:

- kender du til den følelse af mindreværd, som Hanna følte over for Peninna? Vid, at du er Guds elskede barn!

Måske kender du til den følelse, at man er "over" nogle andre - og udnytter det på en negativ måde. Gør op med det, bekend det for Gud og søg tilgivelse (her er det virkelig godt, hvis man i junior-gruppen kan gøre det til noget helt naturligt, at man går hen og beder om tilgivelse hos hinanden og hos Gud).

Fortæl om:

- at Gud ikke straks gav Hanna en baby. Hun bad i årevis. Det virkede, som om Gud slet ikke lyttede til hende. Hanna kunne slet ikke forstå det. Hun følte ikke, hun var god nok. Hun bad og bad og undrede sig nok meget over, hvorfor Gud ikke svarede.

Tal om:

- har du nogensinde haft det som Hanna? Du be'r og be'r og tænker på, at det da er underligt, at det virker som om, Gud ikke svarer dig? (giv plads til åbenhed og ærlighed!). Gud kan godt tåle, at vi stiller ærlige spørgsmål. Jesus har lovet os: Søg og du skal finde. Børnene må opleve, at der er plads til spørgsmål og dermed mulighed for at få en dybere og rigere tro. Fortæl evt. om engang, hvor du eller andre oplevede Guds mening med, at du/de måtte vente på bønnenvar!

Fortæl om:

- Gud hørte faktisk Hannas bøn. Gud havde en plan for Hannas liv! Han havde nemlig en meget særlig baby, og Gud ventede bare på det helt rigtige tidspunkt for, hvornår han skulle fødes! Babyen havde brug for en helt særlig mor, fordi han skulle være en af Guds store profeter! Babyen havde brug for en helt særlig opdragelse, som kun en præst kunne give ham. Så babyens mor skulle være én, der ville stole så meget på Gud, at hun turde give barnet til Gud og lade barnet vokse op i Templet!

Tal om:

- du er ikke en tilfældighed! Du er sat her i verden fordi Gud ville det. Tænk du nogensinde på, om Gud har en særlig opgave til dig? Måske at være ven for én, der har det svært i skolen? Måske at tage sig af de syge eller noget helt andet. Det kan også være, at du først opdager, hvad Guds plan for

Tegnet af Alexander F. Nissen 9 år

Til eftertanke

I sin fortvivlelse bad hun til Herren.

(1 Sam 1,10 s.247)

dit liv er, om mange år. Men vi har alle den opgave at dele Jesu kærlighed ud til andre. Det er alle kristnes opgave!

Fortæl om:

- at Hanna havde en særlig opgave! En dag, da familien var i Silo, gik Hanna alene op i templet og bad så inderligt Gud om hun dog måtte få et barn. Og hun lovede Gud at give barnet tilbage til Gud, så han kunne være Guds tjener. Præsten Eli havde set hende, og han snakkede med hende og opmuntrede hende! Nogen tid efter fik hun så endelig en søn, og kaldte ham Samuel. Hanna elskede sin søn højt, men hun havde lovet Gud, at Samuel skulle vokse op i templet, og hun var villig til at holde sit løfte! Så da Samuel var stor nok, kom han til Silo og voksede op i templet hos Eli.

Huskeord
Vær stille over for Herren, vent på ham.
(Sl 37,7 s.499)

Samuel

Elis sønner. Herren åbenbarer sig for Samuel

Dagens tekst
1 Sam 2,12-17+22-26+1
Sam 3,1-18
s.248

Baggrundsstof

Historisk baggrund/tid

Samuelsbog beskriver en kaotisk periode i Israels historie - nemlig overgangen mellem de 300 år, hvor der var dommere - til perioden med konger. Bogen handler om tre store ledere: Samuel, som var den sidste af de store dommere i Israel, Saul, som var Israels første konge og David, som var den største konge.

De to Samuelsbøger (der oprindeligt var én bog) dækker en periode på 150 år af Israels historie - fra Samuels kaldelse til åndelig leder ca. år 1120 f.Kr. til Davids død ca. år 971 f.Kr.

Indhold

Ganske kort er budskabet, at troskab og lydighed mod Gud fører til fremgang og velsignelse, mens u lydighed fører til ulykke.

Tegnet af Ester Jensen 10 år

Religiøse forhold

Dommertiden var en "frafaldets tid" til trods for, at Gud udrustede mennesker med overnaturlige gaver og lod sin Ånd komme over disse dommere. Dommerbogen slutter også med de alvorlige ord (kap. 21 v.25) "...Enhver gjorde, hvad han fandt for godt" (i "Bibelen på hverdagsdansk" står der: "Det var et lovløst samfund, hvor enhver bare gjorde, som han havde lyst").

Inspiration til Legestuen

Indledning

Luk øjnene - ikke kigge! Nu siger jeg alle jeres navne ét ad gangen. Hør godt efter! Når dit navn bliver sagt, skal du sige "her er jeg!" (sig navnene et ad gangen, stille og uafhængigt af, hvor de sidder).

1. I dag skal vi høre om en lille dreng, der hørte én sige sit navn. Ved du, hvem det var?
2. Det var Samuel, som boede i templet. En aften, da han lå og sov, vågnede han, fordi han kunne høre, at der var én der kaldte på ham: "Samuel, Samuel!" Samuel troede, det var præsten Eli, der kaldte, så han gik hen til ham og sagde: "Her er jeg!" Men Eli havde ikke kaldt på Samuel. Så lagde Samuel sig igen. Inden længe hørte han igen én sige: "Samuel, Samu-

el!" Samuel løb igen hen til Eli og sagde, "Her er jeg!" Men Eli havde stadig ikke kaldt! Tredje gang Samuel hørte én sige: "Samuel, Samuel" løb han igen hen til Eli og sagde: "Her er jeg!"

3. Så forstod Eli, at det var Gud, der havde kaldt på Samuel, og Eli sagde, hvad Samuel skulle gøre næste gang, han hørte stemmen kalde! Da Samuel igen hørte én, der kaldte: "Samuel, Samuel," svarede han: "Her er jeg, herre. Tal - jeg lytter!"
4. Og Gud talte til Samuel.
5. Elis to sønner var tjenere i templet, hvor de skulle hjælpe til, men i stedet for at tjene Gud gjorde de en masse dårlige ting. Så Gud sagde til Samuel, han skulle sige til Eli, at hans sønner havde gjort mange forkerte ting, som Gud ikke længere ville se på!
6. Næste morgen var Samuel bange for at skulle sige dét til Eli, som Gud havde sagt. Men Eli ville høre det! Og han fik det hele at vide! Eli vidste godt, at hans sønner syndede, men han havde bare ikke gjort noget ved det. Det var ret modigt af Samuel at sige alt det til Eli, men det er godt og vigtigt at sige sandheden!

Tegnet af Bente Jensen 10 år

Især for de små

Tekstens pointe

Vi må være parate til at lytte til Gud - når som helst - og vi må være parate til at gøre dét, han beder os om at gøre, også når det er svært.

Indfaldsvinkler til teksten

- A. Dét at være entusiastisk, når nogen kalder én til at gøre noget - og fortsætte med at være det!
- B. At være klar til at lytte til Gud.
- C. At være villig til at gøre noget, der skal gøres - også, når det ikke er sjovt.

Selve teksten

Samuel lå og sov i templet. En nat vågnede han ved lyden af sit eget navn: "Samuel, Samuel!"

Fortæl om:

- Samuel, der tre gange hørte en stemme kalde.
- Elis svar - at han bare skulle gå i seng igen. Men den sidste gang forstod Eli, at det måtte være Gud og han sagde, hvad Samuel skulle svare. Og da stemmen igen kaldte, svarede Samuel: "Tal, Herre, din tjener hører!"
- Guds ord til Samuel. Elis to sønner, var ulydige mod Guds love og stjal de gaver, folk bragte til templet som offer til Gud. Gud fortalte Samuel, at han ikke længere ville tillade Elis familie at være præster.
- Elis møde med Samuel næste morgen, hvor Samuel var bange for at sige sandheden til Eli. Men Samuel fortalte alt, hvad Gud havde sagt til ham. Eli

Til de voksne

Læg mærke til hvordan Samuel hele tre gange i træk entusiastisk løber ind til Eli og siger "Her er jeg!". Vi kan lære af Samuels entusiasme, og ikke blive modløse, når vi igen og igen prøver noget. Når andre siger "Slap nu af, læg dig..." kan vi lære af Samuel og fortsætte ufortrødent alligevel.

---

var ked af det, for han vidste godt, han ikke havde gjort det, han skulle over for sine sønner.

Idéer til fremlæggelse

A. En stor kasse fyldes med (evt. legetøjsversioner af): Kost, støvklud, tallerken, opvaskeborste, skraldespand, babydukke o.lign. Fortæl, at vi skal tale om nogle opgaver, man kan have derhjemme.

Alle lukker øjnene/får bind for øjnene.

Tag en ting op og lad den gå på omgang. Føl, hvad det er. Ingen siger noget!

Skriv børnenes forslag på tavlen - og tilføj, hvad tingen bruges til.

Fx dukke - "passe lillesøster." Kost - "feje gulvet efter aftensmaden."

I ved, at det ikke altid er sjovt at gøre noget arbejde - ligemeget om det er hjemme, på arbejdet, i skolen - eller i kirken.

Nogle gange ser det bare ud til at være for hårdt eller kedeligt - eller vi ville bare hellere gøre noget, der var sjovere!

Samuel, som vi skal høre om i dag, havde forskellige opgaver, dér hvor han boede - i templet. Det kunne måske være at feje og holde Guds lampe tændt om dagen. Samuel lærte at gøre alle sine pligter for Gud. Det er godt, hvis vi også tænker på, at vi kan gøre vores arbejde for Jesus!

B. Lad alle børnene dramatisere, mens du fortæller historien. De er alle små "Samuel'er"...

Når du fortæller om, hvordan Samuel hjalp til i templet, kan børnene lege, de trækker gardinerne fra, reder sengen, tænder et lys..

Når du fortæller, at Samuel gik i seng - og måtte stå op tre gange for at spørge Eli, hvad han ville - kan alle børnene have et håndklæde/tæppe med som en seng, de ruller ud - lægger sig på, og står op, når der bliver kaldt "Samuel". Du kan være præsten, Eli. Når du kalder fjerde gang, kan alle børnene svare: "Tal, Herre, din tjener hører!"

C. Lav nogle store pap-ører og tal om vigtigheden af at lytte til Gud. Optag forskellige lyde og lad børnene gætte lydene (fx en hund, rislende vand, bilen, fugle, telefon). Forklar at Samuel lyttede til Guds stemme. Spørg dem, hvordan de kan lytte til Gud.

D. Én person skal være Eli. Eli skal lægge sig ned på en måtte/et tæppe - og hviske et af de andre børns navne til lederen. Nu skal børnene på skift løbe hen og sige "Eli, Eli - er det _____ du kaldte på?" Hvis det er rigtigt, bytter de plads og en ny bliver nu Eli. Hvis ikke, løber barnet tilbage og det næste barn prøver.

Tegnet af Ester Jensen 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

Vi må være parate til at lytte til Gud, og vi må være parate til at gøre det, han be'r os gøre, også når det er svært.

Vi må være lydige over for vores forældre og rette os efter dem, når de minder os om, at vi gør noget forkert!

Indledning

Samuel boede i templet hos præsten Eli. Han var en trofast hjælper og gjorde sit arbejde godt. Eli var blevet gammel og havde svært ved at se. Eli sov i sit værelse og Samuel sov i templet tæt ved Pagtens Ark og den lille lampe.

Selve teksten

Fortæl om:

- Elis to sønner, som opførte sig meget dumt og forkert. De respekterede ikke nogen. De benyttede sig af, at deres far var præst, og troede de kunne tillade sig at gøre alt muligt! De var meget ulydige og frække! (kap.12,2-17).

Det vidste Eli faktisk godt, men han prøvede ikke at stoppe dem. Han sagde, det var dumt og forkert, men de grinede bare ad ham. Og Eli lod dem bare være, selvom han godt vidste, hvor forkert, uopdraget og syndigt dette var! Eli blev endda advaret af en Guds mand, men Eli gjorde ikke det, han burde have gjort over for Gud eller over for sine sønner.

Tal om:

- hvad der står i det 4. bud? "Ær din far og din mor!"

- hvornår er det nemt at ære dem? (måske når de er søde, når de finder på gode ting, når alle er glade...). Og hvornår er det svært? (når man er træt og ikke gider, når man hellere vil noget andet, når noget andet virker sjovere...).

- hvorfor ville Elis to sønner ikke ære deres far og rette sig efter ham?

- hvorfor gjorde Eli ikke noget ved det?

Sønnerne syndede ikke bare over for deres far men også over for Gud!

Tal evt. om forskellen mellem synd over for mennesker og Gud (kap.2,25).

Gud straffer os måske ikke, som han straffede sønnerne, men det får også konsekvenser for os, når vi synder.

Fortæl om:

- Samuel, der lå og sov - og tre gange hørte en stemme kalde, om Elis svar - at han bare skulle gå i seng igen. Men den sidste gang forstod Eli, det måtte være Gud og han sagde, hvad Samuel skulle svare. Og da stemmen igen kaldte svarede Samuel: "Tal, Herre, din tjener hører!" Og Gud talte til Samuel.

Tal om:

- at selvom Elis sønner havde været et rigtig dårligt forbillede for Samuel, var Samuel alligevel en god tjener og hjalp godt til i templet.

- hvordan har du det med at springe op, når dine forældre fx kalder på dig, og sige: "Ja, mor/far - her er jeg?"

- hvordan kan du være sådan en villig hjælper derhjemme?

Gud **talte** til Samuel - både så han hørte det med sit øre - og igennem sit ord (kap.3,21). Taler han også til os i dag? Hvordan? (i Bibelen, i sange, præ-

Tegnet af Bente Jensen 10 år

Til eftertanke

Han svarede: „Tal, Herre, din tjener hører!“

(jf. 1 Sam 3,10 s.249)

dikener osv.). Giv også gerne konkrete eksempler på Guds ledelse!

Fortæl om:

- Elis møde med Samuel næste morgen, hvor Samuel var bange for at sige sandheden til Eli. Men Samuel fortalte alt, hvad Gud havde sagt. Nemlig at Elis to sønner skulle dø, fordi de var ulydige mod Guds love og stjal de gaver, folk bragte til templet som offer til Gud. Han fortalte også Eli, at Gud ikke længere ville tillade Elis familie at være præster. Eli accepterede det, for han vidste, at Gud er retfærdig! Og han sagde, at Gud er Herren. Han må (al tid) gøre, hvad Han vil!

Tal om:

- at Samuel gjorde det, han skulle - også selvom det var svært. Har du nogensinde oplevet det?

- at selvom Samuel var meget ung og uerfaren i forhold til Eli, kunne Gud godt bruge ham (måske endda bedre end Eli!) Hvorfor?

- at Samuel var altid indstillet på at gøre Guds vilje, han satte Gud først!

- kan Gud også bruge dig - selvom du er meget ung?

Huskeord
Du skal ikke sige:
Jeg er ung! Men overalt,
hvor jeg sender dig, skal
du gå, og alt, hvad jeg be-
faler dig, skal du tale.
(Jer 1,7 s.668)

Samuel

Folket forlanger en konge

Dagens tekst
1 Sam 8,4-9+
19-22+
1 Sam 9,11-17
+10,1-8
s.253

Baggrundsstof

Tid

Saul regerede i tiden omkring 1050 - 1010 f.Kr.

Den åndelige tilstand

Efter Elis død overtager Samuel lederembedet i Israel. Situationen er, at Israel har sat sin åndelige arv til, gudsdyrkelsen har lidt på grund af Elis sønners hensynsløse adfærd, og filistrene har, som følge heraf, taget arken. Gud sørger for, at arken generobres men gemmes bort (kap. 7,1). Shilo forsvinder som åndeligt centrum. I stedet bygger Samuel et alter i sin hjemby, Rama, hvor folk samles på offerhøjen for at bringe ofre. Samuel leder også folket i de lokale offerhandlinger i Gilgal og Betlehem.

Samuel fungerede både som dommer, præst og profet i Israel. Hans lederskab var kendetegnet ved centralisering, lydhørhed overfor Gud, sand gudsdyrkelse, enhed mellem stammerne og fred for fjenderne. Men også Samuel bliver gammel, og indsætter sine sønner til dommere, men "de lod sig lede af egen fordel" (kap. 8,1-3).

Guds handlemåde

Samuels sønners væremåde understregede behovet for en ny leder, og da ammonitterne bliver en trussel (kap. 12,12), bruger Israels ældste sønnerne som argument for kravet om en konge (se kap. 8, 5-6).

Gud havde lovet Israel konger (se 5 Mos 17,14-20), men folkets ønske er *ikke* en konge som en Guds tjener, men en konge "ligesom de andre folk." Gud advarer folket (se kap. 8,10-18); men da de fastholder kravet, føjer Gud dem - og i sin nåde omskaber og udruster han Saul til opgaven.

Tegnet af Signe Nielsen 5 år

Senere udviklede Saul sig til en ulydig og syg konge. Saul er ikke blot en advarsel og en påmindelse om, at velsignelsen er forbundet med lydighed mod Gud (fordi Saul var ulydig mod Gud, blev kongemagten frataget hans familie). Han er *først* og *fremmest* en advarsel om, at uopgjort synd fører os mod fortabelsen - bort fra Gud!

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre, hvordan Israel fik en konge. Det var Samuel, som fik at vide af Gud, hvem det skulle være. Det hele begyndte, da Samuel var blevet gammel. En dag fik Samuel besøg af alle dem, som var ledere i Israel. "Samuel", sagde de: "du er blevet

gammel, og vi synes ikke, du styrer landet så godt mere. Derfor synes vi, du skal finde en konge til os. Det har de i alle de andre lande, det vil vi også have."

1. Samuel blev ikke glad. Han syntes, det var helt forkert, at de ville have en konge.
2. Når Samuel blev ked af det, vidste han, at den han bedst kunne tale med det om, var Gud. Samuel bad også denne gang. Gud sagde til Samuel: "Fortæl dem, hvordan det er at have en konge; vil de stadig have en konge, får de det."
3. Samuel fortalte, hvordan en konge ville bestemme og hvordan de skulle arbejde for kongen. Israels folk var ligeglade: "Vi vil have en konge - ligesom de andre har." Samuel bad igen til Gud, og Gud sagde: "Så giver jeg dem en konge."
4. En dag sagde Gud til Samuel: I morgen kommer ham, der skal være konge for mit folk.
5. Næste dag kom der en ung mand - Saul - til den by, hvor Samuel boede. Gud sagde til Samuel: „Dér er Saul, det er ham, der skal være konge i Israel.“
6. Samuel spiste sammen med Saul, og Saul sov hjemme hos Samuel. Næste dag tog Samuel noget olie, hældte den ud over Sauls hoved og sagde, at Gud nu salvede ham til at være konge over Israel.
7. Bagefter sagde Samuel, at Saul nu skulle gå til en anden by, og vente på ham der. På vejen ville Guds ånd forvandle Saul, så han kunne klare at være konge for Israels folk. Det skete alt sammen og Saul blev konge for Israels folk.

Til de voksne

Saul blev konfronteret med den levende, hellige Gud, og det forandrede ham. Det samme sker for hver eneste af os, når vi møder Gud. Vi kan møde Gud i hans ord, i Bibelen. Om Sauls møde med Gud forudsagde Samuel: „Herrens ånd vil gribe dig, så du ... bliver forvandlet til et andet menneske“ (kap. 10,6).

Tegnet af Hanna Toft 6 år

Især for de små

Tekstens pointe

Et møde med den levende, hellige Gud forvandler et menneske.

Når Gud kalder til en opgave, omskaber og udruster han også til opgaven.

Indfaldsvinkler til teksten

- hvem er konge/dronning i Danmark mm.

- tag noget babyolie med - gerne med parfume i. Fortæl hvordan man i Israel blev salvet med olie, hvis man blev valgt til at være konge.

- kender I til det, at I så gerne vil have noget, som andre har - måske ønsker og plager man om det så længe, at man tilsidst får det. Men er det altid godt at få det, man gerne vil have?

Indledning

I dag skal vi høre, hvordan det gik til, at Israel fik sin første konge. Det skete, da Samuel var blevet gammel. Samuel havde i mange år været Guds tjener i Israel. Israels folk havde det godt i den tid, fordi de levede med Gud.

Da Samuel blev gammel, blev det sværere for ham at overkomme opgaven i hele landet. Derfor bad han sine to sønner om at hjælpe ham. Men de var ikke som Samuel. De levede ikke deres liv med Gud, og folk i Israel blev utilfredse. De så, hvordan der var i landene omkring dem og opdagede, at disse havde konger, og det fik Israels folk også lyst til.

Selve teksten

Fortæl om:

Lederne, der med begrundelse i Samuels alder og

sønnernes adfærd ønsker sig en konge - "ligesom de andre har."

Samuel, der ikke synes om det, og som oplever det som kritik af ham. Han gør det eneste rigtige: Han taler med Gud om det (v.6).

Samtalen mellem Gud og Samuel - at det i virkeligheden ikke er Samuel de forkaster, men Gud selv de forkaster som deres konge. At Gud alligevel vil føje dem, men folket skal advares først: Kongen vil have rettigheder, som minder om en tyrans ene-vælde (v.10-18).

Folkets reaktion på advarslen: Vi er ligeglade, vi vil være som de andre! Vi vil have en rigtig konge, én der kan være krigsfører.

Samuel, der påny beder til Gud, og fortæller ham, hvad folket siger. Efter Samuel har talt med Gud, svarer han Israels folk.

Tal om:

- vi kan bede til Gud ligesom Samuel, og Gud vil også hjælpe os.

Fortæl om:

- Samuel, der får at vide, at han nu vil møde den mand, som skal salves til konge.

- Saul, der var den smukkeste i hele landet, og den højeste af dem alle (kap. 9,2). Han kommer til Rama for at lede efter nogle æsler og vil undersøge, om Samuel kan hjælpe ham.

- at Samuel får at vide, at Saul er den, der skal være Israels konge.

Tegnet af Judith Techow 6 år

- at Saul salves til konge af Samuel, men ingen andre får det at vide endnu.

- forudsigelsen af de tre begivenheder, som skal bekræfte for Saul, at det virkelig er Guds ønske, at han skal være konge.

Fremhæv den sidste begivenhed: at Guds ånd vil forvandle Saul til et andet menneske, så Saul kan klare opgaven. Påpeg at Saul her får et møde med Gud, og det forandrer ham.

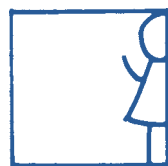
Tal om:

- at vi kan møde Gud i Bibelen, og at vi også bliver forandret i mødet med Ham.

- at Saul bliver ledt af Gud, gennem Samuel. Saul skulle underordne sig Guds vilje. Det var forudsætningen for, at det ville gå ham godt som konge.

Slut af med at fortælle:

- at det går som Samuel har sagt, Saul forandres til et andet menneske, og han bliver konge i Israel.

Især for de store

Tekstens pointe

Et møde med den levende, hellige Gud forvandler et menneske

Når Gud kalder til en opgave, omskaber og udruster han også til opgaven.

Ved at ønske en konge forkastede Israels folk Gud som deres konge. Alligevel føjede Gud dem, og ikke bare kaldte Saul, men omskabte og udrustede ham til opgaven.

Indfaldsvinkler til teksten

- gerne at ville være som de andre/misundelse.
- er det altid godt at få sin vilje?

Indledning

Efter Elis død bliver Samuel dommer i Israel, og folket vender om til Gud. Der bliver fred i landet, og Israel får en del af det tabte land tilbage.

Da Samuel bliver gammel, kan han ikke klare opgaven alene. Derfor sætter han sine to sønner til at hjælpe ham. Men de lever ikke deres liv med Gud; de tager mod bestikkelse i de sager, de dømmer i. Derfor bliver folk i Israel utilfredse med Samuel og

Tegnet af Sara Toft 8 år

Til eftertanke

Er nogen i Kristus, er han en ny skabning. Det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til.

(2 Kor 5,17 s.1055)

hans sønners måde at styre landet på. De begynder at tale om, hvordan der er i nabolandene, at der har man en konge til at styre landet, og efterhånden siger de: "Sådan en konge vil vi også have. Vi vil være ligesom de andre..."

Selve teksten

Fortæl om:

- lederne, der kommer til Samuel, og forlanger en konge.
- deres begrundelser: Samuels alder og sønnernes opførsel.

Tal om:

- havde Israel en konge?
- hvad det betød, at Gud var deres konge?
- ønskets karakter: *Ligesom de andre.*

Fortæl om:

- Samuels reaktion: Han beder til Gud og taler ud med Ham, før han svarer folket.

Tal om:

- hvad vi kan lære af Samuel: Bøn er en gave, vi også kan bruge.
- at ønsket om en konge, er en forkastelse af Gud som deres konge.

Fortæl om:

- at Gud føjer dem, men folket skal advares om hvor stor en magt kongen vil få over deres penge, ejendom, arbejdskraft mm. (se kap. 8,11-18).
- folkets reaktion: Vi vil være som de andre - vi vil have en hersker og en krigsherre (v. 20).
- Samuel, der igen beder til Gud, og først derefter svarer.
- at Gud fortæller Samuel, at Saul kommer til Rama.
- Saul, der kommer til byen i forbindelse med, at han leder efter æsler. Beskriv Saul: Smuk, høj (kap. 9,2).
- Samuel, der - på Guds vegne - salver Saul til konge.
- at Saul var helt afhængig af Guds hjælp. Han vid-

ste ikke, hvad det ville sige at være konge.

- at Bibelen beskriver Saul som én, der i det ydre lignede de andres konger, men at han ikke var en åndelig mand. Derfor var det nødvendigt, at Saul fik et personligt møde med Gud.

- Samuels forudsigelse af de tre begivenheder, som skal bekræfte Saul i, at han er kaldet til at være konge (kap.10,7).

Fremhæv den sidste begivenhed: Herrens ånd vil gribe dig, så du ... bliver forvandlet til et andet menneske.

Tal om:

- det skelsættende i det personlige møde med Gud, at vi også forandres, når vi får et møde med Ham.
- at vi møder Gud i Hans ord og i bønner.

Fortæl:

- at Samuel giver Saul besked på, hvad han herefter skal gøre: "Vent syv dage" - Saul sættes på en lydighedsprøve.

- at Saul ikke skal være eneheriker, som hedningernes konge, men være underordnet Guds vilje.

Ideer til fremlæggelse

"Jeg vil have det, som de andre har." Lad børnene lave et lille dramastykke, hvor der fx kun er én i klassen, der ikke har nogen mobiltelefon.

Huskeord
Herrens ånd vil
gribe dig, så du...
bliver forvandlet til et
andet menneske.
(jf. 1 Sam 10,6 s.254)

Samuel

Saul forkastes som konge

Dagens tekst
1 Sam
(12) 13,2-14
s.256

Baggrundsstof

Den åndelige situation

Samuel holder i kap. 12 (læs dette) sin afskedstale som dommer. I talen, hvor lederskabet gives videre til Saul, går Samuel i rette med folket. Han betoner Guds vældige magt og det forkerte i ønsket om en "folkets konge". Gud sender, som tegn på dette, et voldsomt regnskyl med torden i høsttiden. Dette af-føder syndserkendelse; folket bekender kongekravet som synd mod Gud, og beder Samuel gå i forbøn for dem (v.19).

Herefter trøster Samuel folket: Gud vil ikke forkaste dem, og formaner dem til at holde sig til Gud (v.24).

Det er altafgørende for Saul og for folket, at de følger Gud og adlyder ham (v14). Alvoren i dette understreges igen i de sidste vers i kap.12.

Guds handlemåde

Selvom kongekravet var ondt i Guds øjne, giver Gud Israel en konge (kap. 12,12+17).

Gud ønsker ikke at forkaste sit folk, "for sit navns skyld" (v. 22). Guds kærlighed til Israel begrundes i ham selv!

Gud er stadig Israels konge. Saul skal adlyde Gud ligesom resten af folket. Hvor alvorligt Gud mener dette, tydeliggør Sauls liv. Synd er farlig - ja, den koster livet, for Gud er hellig, og han straffer synd, uanset hvor gode forklaringer, vi kan diske op med, som begrundelse for vores handlinger.

Sauls ulydighed skal ses i lyset af kap. 10, 8. Måske menes der, at Saul ved alle vigtige sager først skal møde op i Gilgal og vente i syv dage på Samuel. I hvert fald har han fået besked på at vente (kap. 13, 8+11).

Tegnet af Hanna Ægidius 4 år

Israels militære formåen

Alt smedearbejde blev udført af filistrene pga. et årelangt jernmonopol; derfor havde ingen andre end Saul og Jonatan sværd eller spyd (se kap. 13,19-21).

Saul udvælger sig en hær på 3000 mand. Filistrenes antal fortælles i v. 5. Det står helt klart, at Israel ikke kunne vinde ved egen kraft. Kun et Guds under kunne give dem sejren!

Inspiration til Legestuen

Indledning

Saul var blevet konge. Filistrene ville stadig gerne i krig mod Israels folk, og derfor fik Saul 3000 soldater. Det var slet ikke så mange, som filistrene havde, men Gud havde lovet Saul, at så længe Saul adlød Gud og levede med ham, så ville Gud sørge for, at filistrene ikke gjorde dem noget.

1. En dag gjorde filistrene sig klar til krig. Man kunne slet ikke tælle dem, så mange var de. Folk i Israel blev derfor meget bange. Så bange at de gemte sig i brønde, huler og mange andre steder. Det havde de ingen grund til, for Gud var jo med dem, men det glemte Israels folk så let.
2. Sauls soldater var nødt til at blive hos Saul, men de var også bange. Saul ventede på Samuel. Samuel ville komme om syv dage og ofre til Gud. Først da skulle Saul gå i krig mod filistrene, havde Gud sagt.
3. Den syvende dag kom, og Samuel kom ikke. Mange af soldaterne blev nu så bange, at de løb deres vej. Saul begyndte at tvivle (udmal Sauls tvivl og hvad han derfor foretog sig - kap.13,11-12). Og så gjorde Saul dét, som Gud havde sagt, at det *kun* var Samuel, der måtte: Han ofrede til Gud. Det var forkert. Saul var ulydig mod Gud, og stolede ikke på ham.
4. Lige præcis da Saul var færdig med at ofre, kom Samuel.
"Hvad har du gjort", spurgte Samuel.
Saul undskyldte (se v.11-12): *Jeg gjorde, jeg tænkte, jeg handlede.*
Samuel sagde: "Fordi du ikke adlød Gud og stolede på ham, bliver det ikke din dreng, der bliver konge efter dig, men en helt anden mand, som Gud har valgt."
5. Desværre ville Saul ikke indrømme, at han havde været ulydig overfor Gud. Han fik ikke talt med Gud om sin synd. Vi må huske på, at vi altid kan bede Gud om tilgivelse for vores synd.

Til de voksne

Det afgørende ved Saul var ikke først og fremmest, at han var ulydig mod Gud, men at han kom med undskyldninger for sin synd i stedet for at bede om tilgivelse. Bibelen siger: "Den, der vil skjule sine overtrædelser, går det ikke godt, men den, der bekender dem og holder op med dem, finder barmhjertighed" (Ordspr. 28,13).

Tegnet af Mia 11 år

Især for de små

Tekstens pointe

Sauls fald skyldtes, at han tvivlede på Guds ord, og selv forsøgte at vinde Guds velvilje. Heri ligger grunden til alle menneskers fald: Vi vil gøre, i stedet for at hvile i det, Jesus har gjort for os.

Indfaldsvinkler til teksten

- at ville selv - egenrådighed.
- at vente på at noget skal ske - måske så længe, at man tvivler på, det *vil* ske.
- at gøre noget, som man ved, er forkert, og have en god undskyldning parat.
- at være bange.

Indledning

Saul var nu blevet konge i Israel. Samuel havde sagt til Israels folk, at det var vigtigt, at både de og kongen adlød Gud. De skulle gøre, som Gud sagde, så ville det gå dem godt, men hvis de ikke gjorde det, ville de blive straffet. Gud tager synden alvorligt og straffer den. Gud havde sagt til Saul, at han skulle tage til byen Gilgal og vente i syv dage på Samuel. Når Samuel kom ville han ofre til Gud og herefter fortælle Saul, hvad han skulle gøre.

Selve teksten

Fortæl om:

- Sauls 3000 soldater.
- den betydningsfulde filister, der blev slået ihjel, og om filistrene der blev så vrede, at de ville i krig mod Israel for at hævne det.
- soldaterne der blev kaldt sammen.
- Filistrene der gjorde sig klar til krig.

- Filistrenes store antal (kap. 13,5). Om det umulige at vinde mod så stor en hær, men at Israel kunne vinde over dem *fordi* Gud var med dem - og *kun* derfor. Gud har *al* magt.
- at israelitterne tvivlede på, at Gud ville kæmpe for dem, og derfor gemte sig alle mulige steder af angst for filistrene.
- at også soldaterne var bange.
- at Saul ventede i syv dage, som Gud havde sagt.
- at Samuel ikke kom.
- at soldaterne blev endnu mere bange, og at mange af dem flygtede.
- at Saul, begyndte at tænke på, om han ikke bare selv kunne klare ofringen i stedet for Samuel, i håb om at kunne vende den fortvivlede og håbløse situation.

Tal om:

- at Saul vidste, det kun var præsterne, der havde ret til at ofre, og at det derfor var forkert af Saul at gøre det. Han var ulydig mod Gud, og det er synd.

Fortæl om:

- at Samuel kom lige da Saul var færdig. "Hvad har du gjort", spurgte Samuel.
- Sauls undskyldninger: Soldaterne forsvandt og jeg kunne ikke nå at blive klar til at gå i krig. Derfor måtte jeg hellere selv gøre det.
- Samuels svar: "Tåbeligt! Du har været ulydig. Gud satte dig på prøve. Nu bliver det ikke din søn, der bliver konge, men en anden mand. Fordi du ikke adlød Gud."

Tal om:

- det alvorlige i, at Saul kom med undskyldninger og forsvarede det, han havde gjort, i stedet for at bede om tilgivelse for sin synd.
- at vi også må bede om tilgivelse for vores synd. Gud tilgiver alle, der kommer til ham.

Tegnet af Sasha 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

Sauls fald skyldtes, at han tvivlede på Guds ord, og selv forsøgte at vinde Guds velvilje.

Heri ligger grunden til alle menneskers fald: Vi vil gøre, i stedet for at hvile i det, Jesus har gjort for os. Gud kræver lydighed af os. Ikke at adlyde er synd. Gud straffer synd, for Gud er hellig

Indledning

Saul var nu blevet konge i Israel. Samuel havde trukket sig tilbage. Dog var det Samuel, der var præst, og han skulle derfor vejlede Saul i alle vigtige sager. De havde et bestemt sted de mødtes - nemlig i en by, der hed Gilgal. Her skulle Saul tage hen, bl.a. når der var krig, og vente i syv dage på, at Samuel skulle komme og ofre til Gud, og vejlede Saul. Samuel havde også sagt til Israels folk, at det var vigtigt, at både de og Saul adlød Gud. De skulle gøre, som Gud sagde, så ville det gå dem godt. Gjørde de ikke det, ville de blive straffet. Sådan er det med synd, den straffer Gud.

Selve teksten

Fortæl om:

- Sauls 3000 soldater.
- filistrenes guvernør, der blev slået ihjel.
- folket der blev bange pga. filistrenes store antal (kap.13,5).

Tal om:

- at israelitterne kun var 3000, og filistrene så mange. Var det en hindring for sejr?
- hvad det betyder at have Gud på sin side.
- at Gud har *al* magt, og at han gang på gang havde vist Israels folk det.

Fortæl om:

- Saul og soldaterne i Gilgal. De bange soldater.
- Samuel, der ikke kommer til den aftalte tid, og at soldaterne deserterer.
- Sauls spekulationer og valg: Han foretager selv ofringerne.

Tal om:

- at det var synd, fordi Saul var ulydig mod Gud. Det var kun præsterne, der måtte ofre.
- at Gud havde lovet, at Samuel ville komme, og Gud holder sine løfter.
- at Saul satte spørgsmålstegn ved Guds ord. Han troede ikke på det, Gud havde sagt. Det er synd.
- hvad Saul skulle have gjort?

Fortæl om:

- Samuel, som netop kommer, da Saul er færdig med at ofre.
- Saul, der begynder at undskylde (kap. 13,11-12).

Tal om:

- var det rigtigt af Saul at komme med undskyldninger?
- havde han ret i det, han sagde?

Tegnet af Hanna 6 år

Til eftertanke

Vil Herren hellere have brændofre og slagtofre end lydighed mod Herren? Nej, at adlyde er bedre end offer, at lytte er bedre end vædderes fedt. (1. Sam 15,22 s.260)

- at Saul blev sat på prøve af Gud. Gud ville prøve hans lydighed.
- at Saul handlede ud fra sit eget sind og sit eget mod, og *ikke* efter hvad Gud havde sagt.
- hvad Saul skulle have gjort i stedet for?
- hvad gør vi, når vi synder mod Gud?

Fortæl om:

- Samuels svar: "Tåbeligt. Straffen: Kongedømmet kan ikke blive i din familie, en anden skal blive konge efter dig. Havde du holdt Guds befaling, var kongedømmet blevet i din familie til evig tid, men nu skal en anden blive konge efter dig."

Tal om:

- at Gud ikke havde forkastet Saul som person, men at *kongedømmet* ikke kunne blive i hans familie.
- alvoren i at erkende sin synd overfor Gud, og at stole på ham.
- at Gud *altid* tilgiver vores synd, når vi kommer til ham.

Ideer til fremlæggelse

Lad evt. børnene dramatisere et stykke, der illustrerer tekstens budskab. Fx et barn der ikke vil lytte til fars og mors råd, og så senere må erkende, at far og mor var de klogeste (vil ikke have overtøj på en forårsdag, bliver syg og kan derfor ikke komme med til en klassekammerats fødselsdag).

Huskeord
Den, der vil skjule sine overtrædelser, går det ikke godt, men den, der bekender dem og holder op med dem, finder barmhjertighed. (Ordsp 28,13 s.586)

Baggrundsstof

Tid/sted

Indtoget i Jerusalem sker kort tid efter, at Jesus havde opvakt Lazarus fra de døde (Joh 12,9-10) og lige inden den jødiske påskehøjtid (Joh 12,1). Denne fest var til minde om befrielsen fra trældommen i Egypten.

Jesus har været i Betania. Han er nu på vej til Betfage over Oliebjerget og ned til Jerusalem (Luk 19,29+37). Selve hyldesten af Jesus begynder på vej ned ad Oliebjerget - altså udenfor Jerusalem. Betfage eksisterer ikke længere.

Religiøse forhold

Det jødiske folk forventede, at Jesus var den nye konge, der skulle redde dem fra romerne, der havde besat landet, og at han skulle sikre dem ro og fred og materielle goder i landet. De var meget begejstrede efter opvækkelsen af Lazarus, og det var nok én af grundene til, at de hyldede Jesus (Joh 12,17-18). De religiøse ledere derimod ønskede at komme af med Jesus, bl.a. fordi han kaldte sig Guds søn. Derfor var de både vrede og nærmest opgivende denne dag.

Påskefejring

Der kom pilgrimme i hundredetusindetal til Jerusalem. Derfor kan den folkemængde, der hyldede Jesus Palmesøndag godt være forskellig fra dem, der senere råbte: "Korsfæst ham."

Hyldestråbene i v.38 er hentet fra Sl 118,25-26, som er en del af den store lovsang (Sl 113-118), som blev brugt til påsken og andre højtider.

Hosianna (Matt 21,9) betyder "frels dog" eller "giv frelse". Det blev brugt som hyldestråb - ligesom vort "leve" - som lykønskning. Jøderne brugte det denne dag for at hylde Jesus som Messias.

Guds handlemåde

Ifølge Zakarias skulle Jerusalems indbyggere bryde ud i jubel og glæde, når deres fredskonge kom ridende. Det gjorde de tilsyneladende også, men Jesus kendte hjerterne og vidste, at selv om de var vilde med ham, så kendte de ham ikke som deres Messias og frelser. Derfor græd Jesus over byen umiddelbart bagefter (v.41).

Tegnet af Katrine Holm 8 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Det er snart påske og i dag skal vi prøve at opleve, hvad der skete, da Jesus rejste op til påskefesten i Jerusalem.

1. Alle børn får et flag - eller en grøn gren - så de kan råbe hurra for kongen. Brug et (hjemmelavet) æsel evt. i duplo og sæt Jesus op på det.
2. Lad Jesus ride ned gennem børnene, som sidder i to rækker, mens du genfortæller teksten.
3. Disciplene skal hente æslet. Folk lægger tøj på vejen foran Jesus, som ridder lige så langsomt (brug stofrester eller dukketøj). Det skulle være en rigtig flot kongevej til Jesus. Han er en konge, der kommer med fred. De råber "Hosianna! Hurra for vores konge. Hurra for Jesus. Han skal være vores konge og frelser." Alle disciplene og deres venner er rigtig glade.

Til de voksne

Jesus er konge i sit rige - i Guds rige. Han er den største konge og mægtigere end alle andre herskere. Han ønsker at være konge og Herre i mit hjerte og liv - og i dit liv.

Til eftertanke

Disciplene svarede: Herren har brug for det.
(jf. Luk 19,35 s.948)

tegnet af Nikolai Holm 11 år

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus, vores frelser, er vores konge.

Indfaldsvinkler til teksten

Tag et flag med. Hvornår bruger vi det? Til fødselsdag mv. men også hvis dronningen kommer på besøg i vores by. Så vifter vi med flaget og råber: "Hurra". Hvorfor gør vi det?

Hvis vi ikke har et flag, hvad kunne vi så bruge? Engang råbte folk også "hurra" for Jesus, men de brugte grene fra palmer i stedet for. Derfor hedder det "Palmesøndag".

Indledning

Jesus er på vej op til Jerusalem for at fejre påske. Dette bliver Jesu sidste påske, men det er kun Jesus selv, der ved det.

Selve teksten

Jesus er på Oliebjerget lige uden for Jerusalem sammen med sine disciple og mange andre mennesker. Jesus kalder på to af disciplene og beder dem hente et æsel. Ejermanen ser det og siger: "Hov, hvad laver I? I løser jo æslet! Hvad skal I med det?" Så svarer disciplene, som Jesus havde sagt: "Herren har brug for det," og så er det bare helt i orden. Måske kendte ejeren Jesus og synes, det bare er helt i orden, at de låner hans æsel.

Fortæl om:

- hvordan Jesus sætter sig op på æslet og om folkenes ønske: de vil gerne have en konge, som kan redde dem fra deres fjender. De har oplevet Jesu

magt og ved, at han kan alt. Sikke et land de vil få, når Jesus bliver deres konge og smider alle fjender ud.

Fortæl om:

- Jesus som fredskonge. Han rider ikke på en hest, som man brugte i krig. Han rider på et æsel - et symbol på fred. Jesus ønsker ikke at blive en almindelig konge, som folket håber på. Han ønsker at være konge "på en anden måde." Tal evt. om at have Jesus som frelser og konge i hjertet.

Fortæl om:

- folkets reaktion. De hylde Jesus. "Se, der kommer vores konge. Hurra for Jesus, som er Davids søn. Hosianna i det højeste."

Nogle skærer palmegrene af træerne og vifter med dem. Andre lægger deres klæder ned på den vej, som Jesus skal ride på. Jo, det skal være en rigtig fin kongevej for ham. Jesus rider ned mod Jerusalem, og rigtig mange folk følger efter Jesus. Alle er glade og råber højt af glæde.

Ideer til fremlæggelse

Lav et påskelandskab i en sandkasse, som også kan bruges de næste gange:

Tag en foliebakke, flad papkasse eller balje. Fyld sand i kassen. Lav nogle huse af mælkekartoner eller små skotøjsæsker. Lad den ene side i et af husene være åben, så den kan vendes om og man kan "gå ind i huset/se ind i huset" (hvis man skal bruge den fx til Skærtorsdag). Lav evt. en bymur af karton (rundt om Jerusalem). Brug grene og blade og småsten fra naturen, for at gøre det så livagtigt som muligt. Alle figurer sættes løst ned i sandet, så de kan flyttes rundt og byttes ud med andre motiver.

Mennesker tegnes på karton; klippes ud og en ispind limes bagpå. Så kan den selv stå op i sandkassen. Æslet kan også laves i kraftigt karton. Sæt Jesus-figuren fast med tape ovenpå.

Lad børnene lægge små bregneblade eller andet på vejen, efterhånden som Jesus rider frem. (Se vejledning og illustration på hjemmesiden).

Især for de store

Tekstens pointe

At Jesus ikke er en almindelig konge, som vi kender det i dag. Han ønsker at være konge og frelser i vore liv. Han er den fredskonge, som der var profeteret om.

Indledning

Tal om:

- folkets forventninger til Jesus som en politisk sejrherre over deres fjender.

Læs Zak 9,9 og tal om denne profeti. Fredskongen skulle komme ridende på et æsel, og denne profeti opfylder Jesus Palmesøndag. Jesus benytter æslet for at vise, at han kommer som fredens konge og ikke som en politisk magttherre. På Jesu tid brugte almindelige mennesker æslet til at ride på eller til at fragte varer på. Kongerne plejede at ride på heste, for de var nyttige i krig. Men Jesus var ingen krigskonge. Han var en fredskonge.

Selve teksten

Fortæl om:

- de to disciple, der skal hente æslet.
- hvordan mon de har det, da de går af sted?
- hvordan reagerer ejermanden? De har alle tillid til Jesus og det, som han siger. Og de er lydige mod ham.

Disciplene og den store folkemængde lægger deres kapper ud på vejen for at skabe en fin kongevej til Jesus. Nogle har palmegrene, som de vifter med for på den måde at hylde Jesus som deres konge. De

Tegnet af Kim Thyssen 9 år

M KAROLINE

Tegnet af Karoline Holden Jensen 6 år

Til eftertanke

Disciplene svarede: Herren har brug for det.
(jf. Luk 19,35 s.948)

ved, at nogle af dem, som denne dag hylder og ophøjer ham, ikke ønsker at have Jesus som frelser og Herre i hjertet. Derfor vil de om få dage råbe: "Korsfæst ham" i stedet for "Hosianna."

råber: "Hosianna, Davids søn! Velsignet være han, som kommer i Herrens navn! Hosianna i det højeste" (Matt 21, 9). Det betyder det samme, som hvis de råber: "Hurra for Jesus."

Tal om:

- Jesus som Davids søn. Kong David havde levet 1000 år før. Alle i Israel kunne lide ham, og de håbede, at de ville få sådan en konge igen.
- at Jesus ikke er en ny kong David. Han er konge på en anden måde. Han er konge over hele jorden. Han er konge over os, når vi tror på ham.

Tal om:

- hvad det betyder at have Jesus som konge i sit liv? Så er det Jesus, der bestemmer, og han ønsker det allerbedste for os. Derfor er han den bedste konge at have.

Vi har heldigvis ikke krig i Danmark, men alligevel kunne vi godt trænge til en konge, der kommer med fred. Drillerier og mobning skaber ufred. Jesus skal ikke først og fremmest være konge for alle de andre. Nej, han må være *min* konge. Jesus kommer for at tilgive *min* synd og give *fred* i *mit* hjerte. Jesus ønsker at være *min* konge i dag og alle dage fremover.

Syng evt.: "Halleluja, ophøj Jesus" (forfatter Jan Honningdal).

Læs eller genfortæl tekstens to sidste vers (Luk 19,39-40).

Tal om:

- Jesu modstandere. De er både vrede og fortvivlede. De ved ikke, hvad de skal gøre. De ønsker at komme af med Jesus. Og nu ser det ud til, at alle mennesker er med Jesus. De lægger planer, og om få dage får de mulighed for at føre dem ud i livet.
- Jesus kender menneskers hjerter og tanker. Han

Ideer til fremlæggelse

Brug evt. sandkassen - se "For de små". Fortæl teksten og lad børnene selv spille den igen med figurerne, hvor de genfortæller med egne ord. Evt. med nogle replikker, lederen siger eller guider børnene i. Syng (eller evt. læs): "Jesus, du er konge midt iblandt os (forfatter Åsulf Kvammen). Tal om sangens tekst og om, hvad den betyder for dig personligt.

Huskeord
Se, din konge kommer til dig.
(jf. Zak 9,9 s.847)

Påske

Tilfangetagelsen

Dagens tekst
Joh 18,1-14
s.981

Baggrundsstof

Tid/sted

Jesus havde lige fejret den sidste nadver sammen med sine disciple og var gået over i Getsemane have, hvor han kæmpede i bøn til Gud. Det var en hård stund for Jesus. Han var alene i bøn og samtidig skuffet over, at disciplene var faldet i søvn. Han var alene i sin kamp, og straks efter stod han alene over for sine fjender, der kun ønskede hans død. Jesus blev taget til fange om natten mellem Skærtorsdag og Langfredag.

Religiøse forhold

Romerne styrede landet og havde både ansvaret og den juridiske magt. Derfor kunne de jødiske ledere tage Jesus til fange, men ikke selv beslutte eller effektuere dødsdommen over ham. Han blev derfor senere ført frem for Pilatus, der havde magt til at dømme eller frikende.

Inspiration til Legestuen

Tegnet af Bente Jensen 10 år

Indledning

1. I dag skal vi høre, hvad der skete med Jesus i påsken.
2. Det er nat og helt mørkt. Jesus går over i en have sammen med sine disciple. Han beder til Gud, og bagefter sker der noget i haven.
3. De kan se noget lys fra nogle lygter. De kan også høre en masse larm og se, at der kommer nogle mennesker ind i haven. Det er Jesu fjender, der har taget nogle soldater med. Han der går forrest, hedder Judas. Han har også været én af Jesu venner, men nu elsker han ikke Jesus mere.
4. Judas går hen til Jesus og siger: "God aften, Jesus." Og så giver han Jesus et kys. Jesus er ked af, at Judas ikke længere vil tro på ham. For Jesus elsker stadig Judas.

5. Soldaterne går hen til Jesus og vil tage ham med. Men én af Jesu venner, Peter, vil hjælpe Jesus. Han synes, det er synd for Jesus, at de vil gøre noget ondt ved ham. Peter tager sit sværd og svinger det i luften. Uheldigvis kommer han til at hugge øret af en mand. Det var ikke så godt, men heldigvis kan Jesus gøre mandens øre rask igen.
6. Nu fanger soldaterne Jesus og binder hans hænder. Jesu venner bliver bange for, at soldaterne også vil fange dem, så de løber alle sammen væk fra Jesus.
7. Så er Jesus helt alene med dem, der ikke kan lide ham. Men Jesus elsker dem, og derfor er han stadig god ved dem. Jesus ønsker også, at de skal komme til at tro på Gud og være sammen med ham i Himlen.

Tegnet af Rikke Bendix Hansen 12 år

Til de voksne

Jesus var villig til at dø. Midt i alt det grusomme der skete, elskede han sine fjender og handlede godt mod dem. Jesu kærlighed gælder også os i dag. Også når jeg svigter ham og handler mod hans gode vilje, så elsker Jesus mig og ønsker, at jeg skal tro på ham.

Til eftertanke

Jesus sagde: „Når det altså er mig, I leder efter, så lad de andre gå.“
(jf. Joh 18,8 s.981)

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus var villig til at dø og gennemgå alt det forfærdelige, fordi hans kærlighed til os er uendelig stor. Jesus døde i stedet for os. "Tag mig - lad de andre gå."

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om de har oplevet, at en god ven/legekammerat pludselig svigter dem. Han bliver måske direkte ond og siger noget grimt om dig. Han har ikke længere lyst til at lege med dig, men vil hellere være ven med nogle andre. Og du troede, at I var rigtig gode venner, og skulle blive ved med at være det. Tal om skuffelsen, om at være vred og ked af det og føle sig alene.

Jesus oplevede at blive svigtet flere gange og at stå helt alene tilbage.

Indledning

Teksten kan fremlægges med Peter som fortælleren: Jeg hedder Peter og er én af Jesu disciple. Jesus er min allerbedste ven, og jeg elsker at være sammen med ham. Jeg vil altid være der, hvor Jesus er og følges med ham, også selv om det er svært indimellem. Jesus siger, at vi skal over i Getsemane have. Der har jeg været mange gange før sammen med Jesus, og det er en dejlig have. Jeg går derover sammen med de andre disciple.

Selve teksten

Det er helt mørkt nu, og Jesus har lige været alene for at bede til Gud. Men hvad er det for en larm og en masse lys derovre. Nu kommer de nærmere. Men det er jo nogle soldater og nogle af præsterne, som ikke kan lide Jesus. Og hvem i al verden er det, som går der foran? Det er jo Judas. Han er jo også en af Jesu disciple og har været elev hos Jesus i lang tid. Og nu giver Judas Jesus et kys, mens han siger "Godaften, Jesus - min Mester." Ja, for Judas har aftalt med soldaterne, at han nok skal vise dem, hvem der er Jesus. Så kan de lettere fange ham.

Jesus er ked af det. Han spørger Judas: "Judas, forråder du mig med et kys?!"

Men Judas tør slet ikke sige noget. Jeg tror, han er bange, for han gemmer sig bag ved soldaterne.

Nu spørger Jesus soldaterne, hvem de leder efter. "Efter Jesus," kan jeg høre de svarer. "Det er mig," siger Jesus.

Men hvad er nu det. Alle soldaterne falder om på jorden. Det må være fordi, de har mødt Jesus, og ham kan de ikke sådan lige fange og gøre noget ondt ved, uden han selv vil det. Han er jo Guds søn, og han er lige så stærk som Gud.

De siger slet ikke noget, så nu spørger Jesus igen, hvem de leder efter. "Efter Jesus," svarer soldaterne. "Det er mig," siger Jesus igen. "Hvis I tager mig nu, så skal I lade alle mine disciple gå, og I må ikke gøre dem noget ondt. Tag mig i stedet for. Så kan de gå fri."

Jamen, hvad er det, Jesus gør. Han rækker jo sine hænder frem. Nej, Jesus. Så er det jo alt for let for soldaterne at fange dig. Se nu griber de fat i Jesus. Nej, jeg vil i alt fald hjælpe Jesus. Vi skal da kæmpe for at redde ham, så de ikke tager ham til fange. Svup! Sådan! Nu huggede jeg lige øret af en af soldaterne. Se hvor god jeg er. Jeg er skam ikke bange - næsten ikke i alt fald...

Hvad siger du Jesus - at jeg skal stoppe og lade være med at bruge mit sværd. Og nu siger Jesus noget: "Peter, du skal ikke hjælpe mig. Hvis jeg bad min far oppe i Himlen om det, så ville han straks sende tusinder af engle ned og hjælpe mig. Men det vil jeg ikke. Jeg må selv klare det her."

Nu tager Jesus sandelig øret, som jeg lige har hugget af og sætter det på manden igen. Det har soldaten bestemt ikke fortjent. Det er altså mærkeligt, så

god Jesus er ved dem, der ikke kan lide ham. Jesus har altid været rigtig god. Jeg har aldrig set ham gøre noget forkert eller hørt ham sige nogle grimme ord. Han har aldrig drillet nogen eller svigtet nogen. Når Jesus lover noget, så holder han det altid. Jeg kan altså ikke forstå, hvorfor soldaterne så ikke kan lide ham.

Men hov - hvad er det de gør ved Jesus nu. De tager fat i ham og binder hans hænder. Nej, hvad er det for noget?

Og nu slæber de af sted med ham, som om han var en stor forbryder. Så nu løber alle de andre disciple væk fra Jesus, lad mig også komme væk. Tænk hvis de også fanger mig...

Ideer til fremlæggelse

Brug sandkassen - se forrige gang.

Find en god børnebog med flotte illustrationer og vis billederne, mens du fortæller.

Hvis du fortæller udfra Peters synsvinkel kan sandkassen eller flonellograf godt bruges, men ellers kan du tage et stykke stof omkring dig som en kappe, have et legetøjssværd med og på den måde dramatisere teksten.

Tegnet af Rebekka Sode-Larsen 10 år

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus blev taget til fange og skulle dø i stedet for disciplene og os.

Indledning

Fortæl kort om:

Jesu kamp i Getsemane. Jesus vidste godt, hvad der skulle ske, og alligevel var han villig til at gennemgå det hele. Fordi han elsker mennesker så højt.

Selve teksten

Fortæl om:

- Judas' aftale med ypperstepræsterne (Matt 26,14-16).

Tal om:

- hvorfor Judas gjorde det, og hvordan han havde det med Jesus.

Fortæl om:

- Judas, der forrødte Jesus med et kys. Det må være det mest forfærdelige kys, der nogensinde er givet.
- Judas lod som om, han stadig elskede Jesus, men Jesus kendte hans sind og hjerte. Alligevel skubbede Jesus ham ikke væk. Han lod Judas gøre det.

Tal med børnene om:

- det at blive svigtet, og hvor ondt det gør.

Til eftertanke

Jesus sagde: „Når det altså er mig, I leder efter, så lad de andre gå.“

(jf. Joh 18,8 s.981)

Fortæl om:

- Jesu ord til soldaterne: Tag mig og lad de andre gå.
- hvad betyder det for os i dag, at Jesus sagde dette?

Fortæl om:

- Peter, der huggede øret af ypperstepræstens tjener, Malkus. Peter ville gerne forsvare og hjælpe Jesus midt i den kritiske situation. Men Jesus ønskede det ikke. Han vidste, at han selv måtte gennemgå denne lidelse, ligesom han selv måtte kæmpe i bøn til sin far kort forinden.

Fortæl om:

- anholdelsen af Jesus og om disciplene, der svigtede og løb væk.
- Slut af med kort at fortælle, hvad der videre skete med Jesus (v.12-14).

Ideer til fremlæggelse

Teksten kan dramatiseres, hvor lederen genfortæller og børnene tildeles forskellige roller: Jesus, Peter, Judas, soldater og farisæere, de andre disciple.

Huskeord
 For således elskede
 Gud verden, at han gav sin
 enbårne søn, for at enhver,
 som tror på ham, ikke skal
 fortabes, men have evigt
 liv. (Joh 3,16 s.960)

Baggrundsstof

Tid/sted

Jesus blev taget til fange i Getsemane. Derefter blev han ført til ypperstepræsten Kajfas og det store råd, og fredag morgen blev han ført videre til den romerske statholder, Pilatus. Hele rettergangen skete meget hurtigt, så de kunne nå at få Jesus dømt, inden sabbatten begyndte fredag aften.

Vi ved ikke med sikkerhed, hvor Golgata lå. Men den lå udenfor bymuren, da henrettelser af gudsbespottere altid skulle foregå udenfor byen (3 Mos 24,23).

Den sjette time er ca. kl. 12 midt på dagen og den niende time ca. kl. 15.

Korsfæstelse

Korsfæstelsen var en grusom dødsstraf, som romerne brugte ret ofte på slaver og kriminelle, men ikke på romerske borgere. Den dødsdømte måtte som regel selv bære tværbjælken ud til retterstedet. Det gjorde Jesus også, indtil han sansynligvis segnede og ikke længere kunne.

Jøderne plejede at tilbyde den korsfæstede en bitter drik af vin med malurt, som skulle lindre smerterne lidt. Jesus blev også tilbudt dette (Matt 27,34), men ville ikke tage imod den. Han ønskede at dø med fuld bevidsthed og bære smerterne fuldt ud.

Det var en langsom død, som ikke skyldtes blodtab, men snarere udmattelse, tørst og sult.

Tegnet af Amalie Høeg 6 år

Guds handlemåde

Korsdøden var en straf for en forbrydelse jf. de to røvere. Jesus blev dømt for gudsbespottelse (v.11 og 37), for at have sagt, at han var Guds søn. Korset var forbundet med stor lidelse, smerte og vanære og var en meget ydmyg måde at dø på - også for Jesus. Men Jesu største smerte var, at Gud forlod ham, og at han blev gjort til synd (2 Kor 5,21). Det var ikke et uheld, at Jesus døde, men Gud havde planlagt det på den måde for at frelse os. Derfor er korset også befrielse og frihed for os. Korset er ikke bare et symbol på lidelse og død, men det er også et frihedssymbol for alle, der tror på ham.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Børnene skal høre, at Jesus døde af kærlighed til alle os. Det grusomme i selve korsfæstelsen skal ikke udpensles.

Brug evt. sandkassen (se under "Palmesøndag").

Figurer: Jesus, soldater, to røvere og evt. andre mennesker.

Tegn en tornekrone der passer til Jesus-figuren og sæt dobbelt klæbende tape bagpå.

Lav tre kors af ispinde, kraftig karton eller grene og sæt dem fast i ler eller oasis.

Graven kan laves af en cremefraiche bøtte og males eller dækkes med et stykke stof. Tag en sten med.

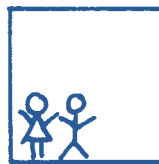
1. Jesus er nu hos sine fjender. De ønsker, at han skal dø, fordi han ikke vil gøre, som de siger. Jesus er helt alene, fordi hans venner er gået deres vej.
2. Jesus får en krone på hovedet (sæt den på figuren). Ikke en kongekrone af guld, men én lavet af tornegrene. Det gør ondt at få den på, men Jesus siger ikke noget og gør ikke modstand.
3. Jesus skal dø på et kors (sæt Jesus-figuren fast med lidt tape). Ved siden af hænger to røvere, som har gjort en masse ting, de ikke måtte. Men Jesus har slet ikke gjort noget forkert. Alligevel skal han dø. Det har Gud bestemt, for at han kan frelse alle mennesker. Jesus elsker dig og mig så meget, at han er villig til at dø, for at vi kan komme i Himlen.
4. Mens Jesus hænger på korset, er der nogle, som driller ham. De siger, at han da bare kan kravle ned af korset igen, hvis han er Guds søn. Det kunne Jesus også godt have gjort, men han er villig til at dø. Midt på eftermiddagen dør Jesus.
5. Bagefter bliver han begravet (læg Jesus-figuren ind i graven og sæt en sten foran åbningen). Tre dage senere bliver han levende igen (tag ham ud igen). Det er det bedste ved at tro på Jesus, at han lever i dag.

Til de voksne

Jesus døde i stedet for mig. Han blev forladt af Gud, for at jeg altid skal leve sammen med ham.

Tegnet af Rebekka Sode-Larsen 10 år

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus døde og blev forladt af Gud i stedet for mig.

Indfaldsvinkler til teksten

Tag et flag med. Palmesøndag var flaget helt oppe. I dag er flaget på halv. Hvornår flager vi på den måde? Det gør vi, når én er død eller skal begraves. Bagefter hejser vi flaget helt op, fordi vi tror på et evigt liv.

Tal med børnene om:

- at blive forladt/blive væk. Jesus blev forladt af sin far. Men vi bliver aldrig forladt af Gud. Det er trygt og godt at vide.

Sidste gang kunne man have bedt børnene om at tage en sten med til i dag. Tag et stykke oasis eller modellervoks og saml alle stenene ovenpå denne og sæt til sidst et kors i, der fx er lavet af to stykker træ.

Indledning

Genfortæl kort påskens begivenheder indtil i dag.

Selve teksten

Jesus er nu fanget, og soldaterne og hans fjender driller ham og siger en masse ondt til ham. De klæder ham ud som en konge for at drille ham. I stedet

for en kongekrone får Jesus en tornekrone på. I stedet for et kongescepter får han en kæp i hånden. Men Jesus siger slet ikke noget og prøver ikke på at slippe væk.

Fortæl om:

- Jesu gang til Golgata. Om Simon der hjælper med at bære korset. Golgata er en høj uden for Jerusalem. Jesus bliver hængt op på korset og får nagler igennem hænder og fødder. Hvad sker der med hans tøj? (v.35 og Joh 19,23-24). Han er tørstig og de vil give ham noget at drikke, som gør, at han kan sove lidt. Men Jesus vil ikke sove, så han siger nej tak. Han ønsker at være vågen helt til han dør, så han bl.a. kan snakke med sin mor og røveren ved siden af.

Fortæl om:

- skiltet over Jesu hoved med teksten: "Det er Jesus, jødernes konge." Jesus ønsker ikke at være en almindelig konge, men at være herre og konge i vore hjerter. Derfor er han villig til at dø helt frivilligt. På den måde kan vi tro på ham og komme med til Himlen.

Fortæl om:

- folks reaktioner: hån og spot, evt. røvernes forskellige måder at reagere på (Luk 23,39-43).
- hvorfor siger Jesus ikke noget til alt dette? Jesus kan selv stige ned af korset, for han har al magt, men det vil han ikke.

Tegnet af Nomi Hæg 11 år

Fortæl om:

- mørket der varer i tre timer (v.45) og Jesu ord (v.46). Jesus er helt alene. Selv hans far har forladt ham midt i smerten og mørket. Jesus dør rigtigt, og samtidig begynder jorden at ryste og der kommer revner i klipperne. På denne måde viser Gud også, at han har al magt, og at det er ham, der bestemmer, hvad der skal ske. Da soldaterne, der holder vagt, ser dette, bliver de bange og siger: "Sandelig, han er Guds søn."

Senere begraver Jesu venner ham i en klippehule. Nævn opstandelsen og Jesu fantastiske sejr.

Ideer til fremlæggelse

Brug sandkassen - se under "Legestuen" eller under "Palmesøndag."

Især for de store

Tekstens pointe

At vise Guds kærlighed til os ved at Jesus døde i stedet for os.

Indledning

Flere steder i Bibelen står der: "For at skriften skulle gå i opfyldelse" (fx Joh 19,24).

Læs fx Sl 22,2+7-9+16-19 eller Es 53,5-7+9+12.

Tal om:

- at Gud havde planlagt Jesu død lang tid før.
- at det, som Gud har lovet, det holder han altid. Jesus havde også selv fortalt disciplene, at han skulle dø (Matt 20,17-19), men de kunne ikke forstå det. Genfortæl kort begivenhederne op til korsfæstelsen.

Tegnet af Martin Svendsen 9 år

Til eftertanke

Jøderne sagde om Jesus:
Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse!
(Matt 27,42 s.894)

Tal om:

- havde Gud virkelig forladt Jesus?
- hvorfor gjorde Gud det, og hvorfor var det nødvendigt?
- hvad er det, der skiller os fra Gud? Jesus blev gjort til ét med vores synd, han blev fuld af synd, da han hang på korset. Gud tåler ikke synd, og derfor var det nødvendigt, at Jesus døde.

Tal evt. om:

- de to røvers forskellige måder at reagere på overfor Jesus (Luk 23, 9-43).

Fortæl om:

- mørket og Jesu sidste ord (v. 46 og Joh 19,30).
- hvad betyder det, at Jesus blev forladt af Gud i stedet for os?
- "Det er fuldbragt." Jesus vidste, at nu var hans arbejde her på jorden færdigt. Straffen var fuldført. Nu kunne mennesker igen finde vejen til Gud. Dette blev også synligt, ved at forhænget i templet gik i stykker fra øverst til nederst. Hvis et menneske skal rive et gardin i stykker, gør han det nedefra og op. Gud rev det i stykker - så der nu var fri bane ind i det allerhelligste. Fortæl evt. om ypperstepræstens opgave én gang om året (3 Mos 16, Hebr 10,19-20).

Fortæl om:

- de ydre konsekvenser Jesu død fik (v. 51-54). Nogle kvinder var fulgt med ud til Golgata bl.a. Jesu mor.
- hvordan mon hun havde det den dag?

Selve teksten

Fortæl om:

- Jesus, der blev pisket (v.26) og blev klædt ud som en konge op på den måde blev gjort til grin. Han fik en tornekrone på.
- hvad sagde de til Jesus, og hvordan reagerede han på alt dette?

Fortæl om:

- Golgata og korsfæstelsen.
- hvorfor ønskede Jesus ikke den bedøvende vin?
- hvad gjorde de ved Jesu tøj?
- soldaterne, der holdt vagt ved korset - hvorfor gjorde de det?
- kunne Jesus selv være steget ned af korset - og hvilken betydning ville det have fået for os i dag?

Jesus blev anklaget for at spotte Gud og for at ville være konge.

Fortæl om:

- skiltet over hans hoved.
- hvilken konge var Jesus?
- "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse" (v.42). Tal om denne sandhed og det herlige i, at Jesus var villig til at frelse os i stedet for at frelse sig selv - redde sig selv fra at dø.

De hånede ham videre med, at "han har stølet på Gud, lad Gud nu udfri ham, hvis han vil vide af ham. Han har jo sagt: Jeg er Guds søn" (v.43). Sammenhold dette med Jesu ord: "Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig" (v.46).

Huskeord
For således elskede
Gud verden, at han gav sin
enbårne søn, for at enhver,
som tror på ham, ikke skal
fortabes, men have evigt
liv." (Joh 3,16 s.960)

